

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

dinsdag

mardi

14-11-2000

14-11-2000

10:00 uur

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde mondelinge vragen van 1
 - de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Landsverdediging over 'de behandeling van dossiers van werkweigeraars en weggevoerden' (nr. 2577)
 - de heer Patrick Lansens aan de minister van Landsverdediging over 'de zeer laattijdige behandeling van aanvragen op de Dienst voor Oorlogsslachtoffers' (nr. 2628)
 - mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Landsverdediging over 'de problematiek van de weggevoerden en de werkweigeraars' (nr. 2656)

Sprekers: **Marcel Hendrickx, Patrick Lansens, André Flahaut,** minister van Landsverdediging, **Magda De Meyer**

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de 4
 Castele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "hormonen in de veeteelt" (nr. 2546)

Sprekers: **Annemie Van de Castele, Magda Aelvoet,** minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen 6
 aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "het opvangcentrum voor asielzoekers in Genk" (nr. 2587)

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Johan Vande Lanotte,** vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de 8
 Castele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het aanpakken van de zogenaamde "apotheekersboycot" van witte geneesmiddelen" (nr. 2574)

Sprekers: **Annemie Van de Castele, Magda Aelvoet,** minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen 9
 aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de eerstelijnggezondheidszorg" (nr. 2600)

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Magda Aelvoet,** minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Mondelinge vraag van de heer Guy D'haeseleer 12
 aan de minister van Consumentenzaken,

SOMMAIRE

Questions orales jointes de 1
 - M. Marcel Hendrickx au ministre de la Défense sur 'le traitement de dossiers de réfractaires au travail obligatoire et de déportés' (n° 2577)
 - M. Patrick Lansens au ministre de la Défense sur 'le traitement tardif des demandes au sein du Service pour les Victimes de guerre' (n° 2528)
 - Mme Magda De Meyer au ministre de la Défense sur 'la problématique des déportés et des réfractaires au travail obligatoire' (n° 2656)

Orateurs: **Marcel Hendrickx, Patrick Lansens, André Flahaut,** ministre de la Défense, **Magda De Meyer**

Question orale de Mme Annemie Van de Castele 4
 à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les hormones dans l'élevage" (n° 2546)

Orateurs: **Annemie Van de Castele, Magda Aelvoet,** ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question orale de M. Jo Vandeurzen au vice- 6
 premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "le centre d'accueil pour candidats réfugiés politiques de Genk" (n° 2587)

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Johan Vande Lanotte,** vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale

Question orale de Mme Annemie Van de Castele 8
 à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la réaction de la ministre au prétendu boycott des médicaments génériques par les pharmaciens" (n° 2574)

Orateurs: **Annemie Van de Castele, Magda Aelvoet,** ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question orale de M. Jo Vandeurzen à la ministre 9
 de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les soins de première ligne" (n° 2600)

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Magda Aelvoet,** ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question orale de M. Guy D'haeseleer à la 12
 ministre de la Protection de la consommation, de

Volksgesondheid en Leefmilieu over "het huidige tekort aan griepvaccins" (nr. 2558)

Sprekers: **Guy D'haeseleer, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgesondheid en Leefmilieu

la Santé publique et de l'Environnement sur "la pénurie actuelle de vaccins contre la grippe" (n° 2558)

Orateurs: **Guy D'haeseleer, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Interpellatie van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Consumentenzaken, Volksgesondheid en Leefmilieu over "het broeikaseffect" (nr. 534) 13

Sprekers: **Martine Dardenne, Magda De Meyer**

Interpellation de Mme Martine Dardenne à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la problématique des gaz à effet de serre" (n° 534) 13

Orateurs: **Martine Dardenne, Magda De Meyer**

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 14 NOVEMBER 2000

10:00 uur

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

du

MARDI 14 NOVEMBRE 2000

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.24 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.

La séance est ouverte à 10.24 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 **Samengevoegde mondelinge vragen van**
- de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Landsverdediging over 'de behandeling van dossiers van werkweigeraars en weggevoerden' (nr. 2577)

- de heer Patrick Lansens aan de minister van Landsverdediging over 'de zeer laattijdige behandeling van aanvragen op de Dienst voor Oorlogsslachtoffers' (nr. 2628)

- mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Landsverdediging over 'de problematiek van de weggevoerden en de werkweigeraars' (nr. 2656)

01 **Questions orales jointes de**
- M. Marcel Hendrickx au ministre de la Défense sur 'le traitement de dossiers de réfractaires au travail obligatoire et de déportés' (n° 2577)

- M. Patrick Lansens au ministre de la Défense sur 'le traitement tardif des demandes au sein du Service pour les Victimes de guerre' (n° 2528)

- Mme Magda De Meyer au ministre de la Défense sur 'la problématique des déportés et des réfractaires au travail obligatoire' (n° 2656)

01.01 **Marcel Hendrickx** (CVP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik vind het niet zo erg dat u iets te laat bent, maar ik vind het wel heel erg dat ik nogmaals op deze zaak moet terugkomen. De vertraging in die dossiers is onaanvaardbaar.

Een aantal collega's en ikzelf hebben reeds

herhaaldelijk gewezen op deze vertragingen. Wij moeten vaststellen dat er eigenlijk niets verandert in de behandeling van deze dossiers. U belooft telkens beterschap. Er zouden ook inspanningen worden geleverd om de grote achterstand weg te werken. In de werkelijkheid komt daarvan niets in huis. De aanvragers - allen bejaarden - zitten ondertussen te wachten op de behandeling van hun dossiers.

De wet dateert van 10 mei 1995 en uit uw antwoord van 21 maart bleek dat er in totaal 18.907 aanvragen werden ingediend, waarvan 11.262 voor een statuut en 7.655 voor een rente. Tal van aanvragers zijn ondertussen overleden zonder dat hun dossiers werd behandeld.

Uit informatie blijkt dat deze dossiers, ondanks uw beloften, nog steeds op dezelfde trage wijze worden afgehandeld. Als aan dit tempo wordt doorgewerkt, mag dan ook worden verwacht dat nog heel wat jaren zullen verstrijken vooraleer alle aanvragen zijn afgehandeld.

Het valt mij ook op dat telkens Vlaamse parlementsleden deze problematiek ter sprake brengen. Ik heb op geen enkel moment gemerkt dat een Franstalig parlements lid een gelijkaardige vraag stelt. Zijn er in Wallonië dan geen aanvragers of is er in dit landsgedeelte geen achterstand?

Mijnheer de minister, ik had u graag een aantal concrete vragen gesteld. Ten eerste, hoeveel dossiers werden reeds afgehandeld en wanneer werden de aanvragen voor die dossiers ingediend? Ten tweede, hebt u ondertussen meer

personeel ingeschakeld voor de afwerking van deze dossiers? Ten derde, hoeveel aanvragers zijn reeds overleden sinds hun aanvraag? Ten vierde, hoeveel Vlaamse en Franstalige aanvragen werden er ingediend en hoeveel werden er respectievelijk afgehandeld? Ten vijfde, wat denkt u te doen om dit dossier eindelijk eens efficiënt aan te pakken?

01.02 Patrick Lansens (SP): Mevrouw de voorzitter, ik sluit mij volledig aan bij vorige spreker. Vorig jaar in november bracht ik deze kwestie reeds te berde. Toen reeds wees ik op de tergend langzame behandeling van deze aanvragen. U beloofde toen maatregelen te nemen en sprak over de aanwerving van 14 contractuelen om de dossiers sneller af te handelen. Naar verluidt ligt het probleem vooral bij degenen die de eindbeslissing nemen. Er zouden maar twee mensen van niveau 1 zijn, langs wie alle dossiers moeten passeren. Er zou op die dienst dus een flessenhals zijn en alle dossiers moeten daar doorheen. Ik sluit mij volledig aan bij de opmerking van de heer Hendrickx dat dit onredelijk is. Mensen die in 1995 een aanvraag deden, hebben tot op heden nog steeds geen antwoord gekregen en kennen de stand van zaken van hun dossier niet. Mijn vraag is dan ook wat u zult doen om ervoor te zorgen dat die dossiers worden afgehandeld binnen een redelijke termijn.

01.03 André Flahaut, ministre: Madame la présidente, mesdames, messieurs, je voudrais tout d'abord vous demander de bien vouloir excuser mon retard, mais je viens d'Evere où j'assistais à une réunion depuis 7.30 heures et il m'a été difficile de vous rejoindre ce matin, en raison de problèmes de mobilité.

Ingevolge de wet van 1995 tot heropenen van de termijnen voor het indienen van aanvragen tot erkenning als weggevoerde en werkweigeraar, werden 18.907 aanvragen ingediend. Daarvan werden er 12.746 behandeld per einde oktober 2000. De controlecommissie onderzoekt thans de dossiers die einde augustus werden ingediend. Het merendeel der aanvragen werd ingediend in mei en juni 1995. Vandaar dat, hoewel momenteel twee derde werden afgehandeld, er nog steeds aanvragen uit 1995 te behandelen blijven. Met voor ogen dat de betrokken personen een eerbiedwaardige leeftijd hebben bereikt en recht hebben op behandeling van hun dossier binnen een redelijke termijn, heb ik reeds tal van maatregelen genomen om de afhandeling van de dossiers te bespoedigen. Ik heb onder andere een vrij belangrijk contingent contractuelen voor

tijdelijke en uitzonderlijke behoeften ingezet. Hun effectieven bedragen thans 11, waaronder twee juristen. De mogelijkheid van de afhandeling van de klare dossiers per ministeriële beslissing, dus zonder tussenkomst van de controlecommissies, werd ingevoerd. De samenstelling van de controlecommissies werd versoepeld.

Ce sont des mesures que j'ai prises à la suite de votre précédente interpellation en séance plénière. A cette occasion, je vous avais d'ailleurs invité à m'interpeller quelques mois plus tard.

De automatische toegang van de dienst tot het rijksregister werd verzorgd, zodat de samenstelling van de dossiers kon worden vereenvoudigd. Dan is er nog de dienst van de archieven van de centrale repartitiekas in de Zuidertoren die werd aangesproken, om onmiddellijk te kunnen nagaan of de betrokkenen niet vrijwillig voor de vijand hebben gewerkt. Verder heeft de complexe wetgeving met tal van betekeningen en beroepsmogelijkheden die de rechten van de verdediging moeten waarborgen, ook tot gevolg dat de behandeling van de dossiers ten gronde dient te gebeuren door staatscommissarissen. In de praktijk moeten de meeste dossiers worden voorgelegd aan de controlecommissies en die zetelen gemiddeld vijf keer per maand. Rekening gehouden met de voorbereidende werkzaamheden voor de zittingen, is dat een zeer hoog ritme.

Mais ce rythme pourra encore être amélioré.

Momenteel werken vier staatscommissarissen, waaronder de vermelde contractuelen, aan de afhandeling van de dossiers. Het rendement van de betrokken ambtenaren is maximaal, rekening gehouden met hun andere taken. Het ligt voor de hand dat de behandeling van de aanvragen alleen kan worden versneld door het aanwerven van nieuwe contractuelen. In die zin heb ik dan ook een aanvraag gedaan en toestemming gekregen op het begrotingsconclaaf om bijkomend nog twee juristen en twee bestuursassistenten aan te werven. De procedure tot wijziging van het koninklijk besluit tot vaststelling van het aantal toegestane contractuelen is thans bezig. Zodra de wettelijke formaliteiten zijn vervuld, zullen de contractuelen worden aangeworven.

01.04 Magda De Meyer (SP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit mij aan bij de vraag van de voorgaande sprekers wat de minister van plan is om de achterstand inzake erkenningen weg te werken.

Daarnaast heb ik een vraag in verband met het speciaal tarief voor het remgeld voor medische en farmaceutische verzorging ten gunste van weggevoerden en werkweigeraars die minstens één jaar een statuut van nationale erkentelijkheid genieten. Het gaat om meer dan tienduizend rechthebbenden, wat een goede zaak is. 700 personen hebben daar echter geen recht op, omdat ze niet voldoen aan de voorwaarde dat ze minstens 1 jaar erkend moeten zijn in een statuut. Ze halen die termijn wanneer men de periodes samentelt van de beide statuten waarin ze werden erkend. De betrokkenen voelen zich zeer onheus en onrechtvaardig behandeld. Immers, wie kan bewijzen dat hij bijvoorbeeld 17 maanden erkend werd in beide statuten, komt niet in aanmerking voor het gunsttarief, terwijl wie slechts 12 maanden weliswaar in één statuut erkend is, er wel recht op heeft. Het Nationaal Verbond van Weggevoerden en Werkweigeraars ijvert ervoor om de gunsttarief toe te kennen vanaf 2 semesters in een of verschillende statuten. Hierdoor kunnen ook de 700 personen waarover ik het daarnet had, het speciaal tarief genieten.

Mijnheer de minister, u hebt steeds gesteld dat het de centrale commissie was, belast met het onderzoek naar de concretisatie van de niet-voldane eisen van de oudstrijders en oorlogsslachtoffers die het voorstel in overweging zou nemen. Het heeft lang geduurd vooraleer deze commissie opnieuw was samengesteld. Mijn vraag is nu of er schot in de zaak komt. Zullen degenen die thans uit de boot vallen, toch nog kunnen rekenen op een tegemoetkoming? Is het punt al op de agenda geweest van de centrale commissie?

01.05 André Flahaut, ministre: Madame la présidente, chère collègue, sous la précédente législature, on a quelque peu oublié une série de revendications non satisfaites. De plus, la fameuse loi d'avril 1995 a bien entendu amené une série considérable de nouvelles demandes et la proposition de loi votée ensuite n'a pas nécessairement prévu les moyens administratifs nécessaires au fonctionnement du service concerné. On a dû s'employer à doter ce service, à le réanimer car il était progressivement occupé à s'éteindre.

Sous la précédente législature, la liste des revendications non satisfaites tenait compte aussi - vous omettez de le dire - des conséquences budgétaires. Par le biais d'une loi, une commission fut instaurée pour le traitement des dossiers. La commission continue donc à exister mais doit être recomposée après chaque élection.

Elle vient d'être réinstallée et j'ai eu l'occasion de prendre connaissance d'un premier nouveau cahier de revendications qui doit encore subir les arbitrages des associations elles-mêmes, ce qui n'est pas la chose la plus simple. En effet, de fortes rivalités existent entre toutes les associations.

Dès lors, le problème des deux semestres évoqué dans les questions est effectivement posé. Il est évident que nous l'examinerons et, si nous pouvons trouver une solution de justice sociale, compte tenu des implications budgétaires, nous la prendrons. J'espère que nous pourrions aboutir assez rapidement à une liste de nouvelles revendications que nous pourrions faire passer et financer pour l'avenir. Mais je suis toujours d'accord avec M. Hendrickx: le problème se situe au niveau de l'âge des ressortissants et du traitement des dossiers, qui sont anciens. Se pose également le problème du fonctionnement de la commission parce que les personnes qui y siègent sont âgées. Si on leur suggère de confier le traitement des dossiers au ministre ou à des fonctionnaires, ils rétorquent que ce sont des gens qui ne connaissent pas vraiment les situations, ni les pathologies et qui sont donc incapables de décider correctement ce qui devrait l'être. C'est un public difficile!

01.06 Marcel Hendrickx (CVP): Het antwoord van de minister ontgoochelt mij, want eigenlijk is het een variant op de antwoorden die wij al eerder gekregen hebben. De vraag naar meer personeel wordt vandaag opnieuw herhaald. Wij stellen evenwel vast dat het resultaat hetzelfde is.

01.07 Minister **André Flahaut**: Het gaat niet over dezelfde cijfers.

01.08 Marcel Hendrickx (CVP): Mijnheer de minister, mijn tweede reactie op uw antwoord heeft betrekking op die cijfers. Ik had diverse vragen gesteld, maar het valt mij op dat u slechts één vraag met cijfers beantwoordt. Over de andere vragen geeft u geen cijfers. Ik stel er prijs op dat u die mij schriftelijk bezorgt, want ik zou graag weten hoe ver het nu staat met deze dossiers. Ik had een viertal vragen met betrekking tot cijfers. Indien mogelijk zou ik daar graag alsnog een antwoord op krijgen.

Het staat echter wel vast, mijnheer de minister, dat deze toestand niet kan blijven duren. Het is onaanvaardbaar dat mensen op zo'n manier behandeld worden door de overheid. Het gaat over mensen die zich - ieder op zijn manier - voor hun land hebben ingezet en tijdens de oorlog

geleden hebben. Ik heb gedacht aan deze mensen, toen ik u zag op televisie tijdens de wapenstilstandsherdenking van 11 november. U zou toch ook eens aan deze mensen moeten denken.

01.09 Patrick Lansens (SP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik betwijfel niet dat u maatregelen hebt genomen en mensen hebt aangeworven. Alleen staat onomstotelijk vast dat deze maatregelen te laat komen. Die maatregelen hadden vier of vijf jaar geleden moeten worden genomen. Als er 18.000 dossiers binnenkomen en de overheid stelt de termijn terug open, dan moet de overheid er ook voor zorgen dat zij die dossiers binnen een redelijke termijn kan behandelen. U moet bovendien rekening houden met de hoogbejaarde leeftijd van deze mensen. Het zal u misschien shockeren – en dat kan het proces misschien op gang brengen – maar bij de mensen in de gemeenten leeft de idee dat de overheid zolang wacht tot drievierde van de aanvragers overleden is, omdat zij de rechthebbenden dan niet meer hoeft te betalen.

Ik vind dit kras. Als de overheid beslist de termijn terug open te stellen, dan moeten de dossiers binnen een redelijke termijn behandeld worden. Vijf jaar is geen redelijke termijn. Het zal bovendien nog langer dan vijf jaar duren.

01.10 Magda De Meyer (SP): Mevrouw de voorzitter, ik vind het schrijnend dat er nu geschermd wordt met het argument van de budgettaire impact van deze zaken; vooral op een moment dat we het goed doen op budgettair vlak en er cadeaus uitgedeeld worden aan allerlei lagen van de bevolking die het niet onmiddellijk nodig hebben. Deze eisen zijn volgens mij gerechtvaardigd en moeten dus ingewilligd worden.

Mijn vraag aan de minister betreft dus de precieze budgettaire impact van de eis om de twee semesters samen te voegen en er aldus 700 mensen meer in aanmerking kunnen komen voor deze vergoeding. Ik weet wel dat u mijn vraag niet onmiddellijk kunt beantwoorden, maar u kunt mij het antwoord ook schriftelijk bezorgen.

01.11 André Flahaut, ministre: Madame la présidente, la mesure telle qu'elle existe actuellement représente à peu près 300 millions. C'était la demande la plus importante de la liste des revendications.

De **voorzitter**: Mijnheer Vandeuren, minister Vande Lanotte is nog steeds weerhouden in een

andere commissie, maar hij beloofde ons zo spoedig mogelijk te komen vervoegen na zijn toelichting.

En aangezien minister Aelvoet aanwezig is, geef ik inmiddels het woord aan mevrouw Van de Castele voor het stellen van haar vraag.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Castele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "hormonen in de veeteelt" (nr. 2546)

02 Question orale de Mme Annemie Van de Castele à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les hormones dans l'élevage" (n° 2546)

02.01 Annemie Van de Castele (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik diende deze vraag in naar aanleiding van een artikel verschenen in het Laatste Nieuws van 21 oktober, over de arrestatie van een van de grootste leveranciers van de aanmaak van stoffen voor groeibevorderaars, met als titel: "Hormonen in vee niet meer op te sporen".

In dit parlement werden al heel wat discussies gevoerd over de hormonenproblematiek, al stel ik vast dat dit onderwerp al een tijdje niet meer zo vaak aan bod komt.

Dit artikel lokte tegenstrijdige reacties uit, in die zin dat sommigen ervan uitgaan dat er nog massaal gebruik wordt gemaakt van hormonen, doch dat deze niet meer op te sporen zijn, tenzij iemand toevallig tegen de lamp loopt. Voornoemd artikel bleek over zo'n geval te handelen, aangezien de persoon in kwestie ook aanmaakstoffen gebruikte voor de bereiding van XTC. Anderen daarentegen zijn van mening dat er steeds minder hormonen worden aangewend en dit dankzij de inspanningen die de overheid de voorbije jaren leverde, alsmede dankzij de druk uitgeoefend door een aantal verenigingen en het parlement, na de moord op de heer Van Noppen.

Mevrouw de minister, wat is de huidige stand van zaken? Wat ondernam deze regering tot op heden tegen het gebruik van hormonen in de veeteelt? In dat verband verwijs ik naar een vraag die de heer Van Hoorebeke recent richtte tot minister Verwilghen en waarop deze antwoordde dat er, ondanks de inspanningen van de regering, het

blijven functioneren van de hormonencel en het aanstellen van een bijstandsmagistraat die de zaken ter harte neemt, toch nog bepaalde problemen rijzen, met name, en ik citeer: "Het behoort niet tot mijn bevoegdheid, maar wij hebben op een bepaald moment kunnen vaststellen dat er een probleem is voor het niet fulltime afdelen van liaison-officieren bij de hormonencel en ook voor het niet-uitkeren van bepaalde kredieten ten behoeve van de rijkswacht en de onderbezetting van de farmaceutische inspectie".

Dit illustreert een aantal zwakke punten, hetzij in het beleid van deze regering, hetzij in de uitvoering van de aanbevelingen die werden geformuleerd met betrekking tot de hormonenproblematiek.

Graag ontving ik van u een objectieve stand van zaken.

02.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, het verheugt mij dat mevrouw Van de Castele mij deze vraag stelt. Immers, in dit dossier zou men inderdaad een vreugdekreet kunnen slaken omdat er minder hormonen worden gevonden in het vlees.

Op de vraag of er inspanningen werden geleverd en of deze tot resultaten leidden kan ik resoluut ja antwoorden. Op de vraag of de kwaal zodanig werd aangepakt dat men er kan van uitgaan dat zij ongeveer is uitgeroeid, is het antwoord duidelijk neen. Dat geldt zowel voor het gebruik van hormonen in de veeteelt als voor het gebruik van dopingmiddelen in de sport.

Er worden uiteraard controles uitgevoerd en mocht dat niet gebeuren, dan zou deze zaak nog wel andere afmetingen aannemen. Wel is het een kwestie van permanent strijd tussen de flexibiliteit en de inventiviteit om nieuwe methodes te ontwikkelen en het voortdurend ontwikkelen van nieuwe methodes om de vaststellingen te doen.

Een aantal cijfers in verband met de opsporingstendensen uit de jaarverslagen van de multidisciplinaire hormonencel wijzen, bijvoorbeeld wat de screenings op de bedrijven betreft, op een effectieve daling van het gebruik van hormonen in 1999, in vergelijking met de jaren 1997 en 1998. De screenings uitgevoerd voor Landbouw daalden in 1999 tot 0%, terwijl zij 0,47% bedroegen in 1998 en 3,13% in 1997.

Wat het IVK betreft, is er een daling van 1,35% in 1997, 0,85% in 1998 en 0,49% in 1999. Ik geef

even de cijfers voor de gerichte controles in 1999, dus niet voor de algemene bedrijfscontroles. De gerichte controles van de multidisciplinaire hormonencel hebben 38,24% positieve resultaten opgeleverd. Ik vind dat dit nog een hoog percentage is. In 1997 waren echter nog meer dan 51% van de gerichte controles positief.

Bij de controles van de parketten is de daling nog scherper. Voor 1999 heeft men daar 10% positieve controles tegenover 21% in 1998 en 42% in 1997. Hier gaat het dus effectief om een sterke daling.

Wat het ministerie van Landbouw betreft, is er een daling van 18,99% in 1997 naar 3,2% in 1998. Momenteel is er weer een lichte stijging want in 1999 klimt men naar 8,51%.

Voor het IVK blijft dit relatief constant. Men blijft daar hangen rond 0,80%. Men gaat immers van 0,85% via 0,80% naar 0,81%. Dit blijft dus quasi constant.

We stellen dus vast dat er een daling is. Wat dekt dit nu precies? Er zijn drie aanwijzingen waarop wij ons baseren om te zeggen dat er via «verbeterde methodes» een betere controle mogelijk is.

Het gebruikte materiaal omhelsde vroeger een systeem van spuiten die dikwijls opnieuw werden gebruikt. Nu is dat systeem gemoderniseerd met wegwerpspuiten. Zij hebben bovendien de eigenschap veel dieper in het dier door te dringen zodat de opsporing achteraf veel moeilijker wordt. Vroeger waren hormonen in de nek en op bepaalde plaatsen van de billen de visu opspoorbaar. Daarbij ontwikkelde zich de kwalijke gewoonte dat men uitgerekend die stukken van het dier kiest die bijzonder kostbaar zijn, bij wijze van spreken de beste biefstuk dus.

Er is duidelijk een verbetering, een verfijning van de technieken, waardoor de opsporing moeilijk wordt. Daarnaast is er de ontwikkeling van de fameuze cocktail, waarin men de vermenigvuldiging vindt van aparte stoffen die worden opgezocht, maar die op zo'n technisch verfijnde manier gemixt worden dat de afgesproken actielimiet niet wordt overschreden. Volgens de gewone methodes vindt men die niet, maar men krijgt een optelsom van verschillende zaken, waardoor het eindresultaat wel hetzelfde blijft.

Tevens werden proeven ontwikkeld om sporen van hormonen terug te vinden in urine en mest.

Het is als het ware een nieuwe ontwikkeling van opsporingstechniek. Men kon vaststellen dat zolang de sector dit niet weet, een scherpe stijging van de ontdekking van gevallen het gevolg is.

Men heeft mij gesignaleerd dat halverwege 1999 de techniek werd ontwikkeld om Stanazolol in urine en mest te ontdekken. Plots werd een grote stijging merkbaar in het aantal bewezen gevallen van het gebruik ervan. Zodra men ergens op de hoogte is van een bepaalde techniek, verdwijnt het product er weer. Uit internationale informatie zijn wij echter te weten gekomen dat hetzelfde product rond die tijd opdook in urine en mest in Nederland. Het fenomeen werd daar na een paar maanden ontdekt dankzij de bestaande internationale samenwerking. Er bestaat blijkbaar een harde kern die blijft experimenteren, en die zeer vernuftig is. De aanbeveling van de multi-hormonencel is nu dat wij de zaak in geen geval opgeven omdat ze te moeilijk zou zijn of omdat de tegenstanders te slim zouden zijn. Wij moeten er alleen voor zorgen dat ook in de opsporing voldoende creativiteit aan de dag wordt gelegd om nieuwe technieken te ontwikkelen.

Naar aanleiding van het jongste verslag van de anti-hormonencel is er een diepgaande bespreking geweest binnen de werkgroep die de verschillende betrokken ministeries verenigt. Er zijn zeer duidelijke afspraken gemaakt over hoe men verder gaat werken. Ik heb uit de interkabinetten en de werkgroep het duidelijk signaal ontvangen dat de multidisciplinaire hormonencel de strijd actief verder zet. Wij zullen daartoe alle nodige middelen ter beschikking stellen.

02.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mevrouw de minister, ik dank u voor dit antwoord. Ik heb nog een heel praktische vraag. Kunnen wij het jaarverslag krijgen zodat ook wij over de cijfers van de anti-hormonencel beschikken? Dit lijkt me nuttig.

Ik ben het met u eens, mevrouw de minister, dat we de inspanningen moeten verder zetten. We moeten inderdaad vooral inspelen op de nieuwe technieken die worden gebruikt en op de creativiteit die in de hormonensector heerst. Mijn bekommernis gaat vooral naar de mensen in de veeteelt die het goed menen en die de jongste tijd al zoveel te verduren hebben gehad. De praktijken van een kleine maffiakern leggen een hypotheek op hun werk.

Mevrouw de minister, u zegt de nodige inspanningen te zullen doen. Ik heb u gewezen op

de onderbezetting van de farmaceutische Inspectie, wat toch een acuut probleem blijft. U antwoordde alleen op de vraag wat er gedaan wordt in verband met de opsporing van hormonen. Ik meen dat men veeleer aan preventie moet doen. Zo moet het systeem van bedrijfsbegeleiding eindelijk op poten worden gezet, maar daar kunnen we misschien straks nog op terugkomen. Preventieve maatregelen kunnen helpen voorkomen dat hormonen achteraf moeten worden opgespoord. Ik blijf pleiten voor een betere bezetting van de farmaceutische Inspectie. Wij weten allemaal dat er maar één farmaceutische inspecteur is die de problematiek kent. Ik vind dat dit niet kan in een land als het onze dat vaak met hormonen wordt geconfronteerd.

02.04 Minister Magda Aelvoet: Wat de bezetting van de farmaceutische inspectie betreft, kan ik u meedelen dat er al heel wat mensen zijn bijgekomen. Ik heb er echt voor gewerkt om dit te realiseren.

Wat dit onderdeel betreft zal ik erop toezien dat de nodige maatregelen worden genomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "het opvangcentrum voor asielzoekers in Genk" (nr. 2587)

03 Question orale de M. Jo Vandeurzen au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "le centre d'accueil pour candidats réfugiés politiques de Genk" (n° 2587)

03.01 Jo Vandeurzen (CVP): Mevrouw de voorzitter, ik heb van de minister een brief gekregen waarin staat dat in Genk een asielcentrum komt dat plaats moet bieden aan 600 asielzoekers. Dat centrum zou op een voormalig militair domein worden ingeplant. Een brief van 9 november deelt deze beslissing mee aan de stad Genk. Die militaire basis is op het gewestplan ingekleurd met een blauw-groene arcering. Mijn vraag heeft niet de bedoeling een discussie te beginnen over de opportuniteit van de optie. Op lokaal vlak heeft men ook weinig kennis van de randvoorwaarden en kan men het nog niet goed inschatten. Vandaar dat ik slechts enkele informatieve vragen aan de minister stel.

Er rijzen vragen rond de gevolgen van de bouw van zo'n centrum voor het aantal asielzoekers dat aan de stad toegewezen wordt. Overal in het land moet daaromtrent toch dezelfde afspraak heersen. Mijn vraag is of de minister informatie kan verschaffen. Wat betekent het concreet? De stad Genk heeft ongeveer 500 asielzoekers toegewezen gekregen. Blijft dat contingent ongewijzigd indien er op dat militair domein 600 asielzoekers gehuisvest worden?

Mijn tweede vraag heeft betrekking op de noodzaak om een aantal werken uit te voeren op dat domein. Ik neem aan dat dit nodig zal zijn. Er zal een bouwvergunning nodig zijn. Uit krantenartikels maak ik op dat de minister daarvoor geen bouwvergunning moet aanvragen. Dat is mijn tweede vraag. Is de federale overheid gehouden de aanwijzingen van het gewestplan te eerbiedigen? U kent - misschien wel beter dan ik - de problematiek die zich ter plaatse stelt. Over diezelfde site is vroeger discussie geweest omtrent een ander project van de federale overheid. Het ging om een niet-vergelijkbaar project, namelijk de bouw van een gevangenis. Over de bestemming van het gebied zijn toen discussies gevoerd. Toenmalig Vlaams minister Baldewijns heeft zich expliciet uitgelaten over wat er op die site nog zou mogen. Daaruit begrijp ik dat - indien men het militaire kader opgeeft - er enkel mogelijkheden zijn in de richting van natuurontwikkeling, gezien vanuit het standpunt van Ruimtelijke Ordening. Op basis van welke argumenten denkt de minister dat een bouwvergunning verkregen kan worden? De regering wil het snel afhandelen. Dat veronderstelt dat er weinig ruimte is voor juridische discussie over wat mogelijk is. Vandaar mijn vraag over de argumentatie.

Mijn derde vraag of er al contact met de stad Genk opgenomen is, is al formeel beantwoord. Er is blijkbaar een brief geschreven. Zijn er al contacten geweest met de ambtenaren en de administratie over wat er gaat gebeuren? Mijn vraag gaat verder dan het louter formele.

03.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mevrouw de voorzitter, de Ministerraad heeft inderdaad op 25 oktober 2000 beslist om in 600 opvangplaatsen voor asielzoekers te voorzien. De gemeente werd hiervan 's morgens telefonisch op de hoogte gebracht. De week nadien werd zij schriftelijk verwittigd. Het is de bedoeling om in de loop van de volgende week met de betreffende instanties afspraken te maken, tenminste als de gemeente bereid is om constructief mee te werken. Als dit niet het geval is, zullen we dit zelf moeten

organiseren.

Inzake het spreidingsplan krijgt een OCMW dat een gesloten centrum heeft op het grondgebied van de gemeente geen nieuwe asielzoekers meer toegewezen. Bovendien krijgt dit OCMW van de federale overheid een beperkte tegemoetkoming voor het extra werk. De financiële en organisatorische zorgen van het centrum zijn de verantwoordelijkheid van de federale overheid.

Inzake de problematiek van de ruimtelijke ordening moeten wij de wetgeving respecteren. In Genk gaat het over een gewestplan en niet over een ruimtelijk uitvoeringsplan. De procedure bij een ruimtelijk uitvoeringsplan is anders dan de procedure bij een gewestplan. Artikel 20 van het koninklijk besluit inzake de toepassing van de gewestplannen, met name een regeling voor openbaar nut, blijft van toepassing. Artikel 20 gaat in essentie over twee zaken: enerzijds, de hoogdringendheid en, anderzijds, het openbaar nut. Inzake het openbaar nut kan men bij spoedbehandeling afwijken van de bestemming van het gewestplan. De urgentie kan in dit geval worden ingeroepen. De uitvoeringsbesluiten voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn echter nog niet goedgekeurd. Daarom kan men op dit ogenblik op Vlaams niveau niet over een wijziging van het gewestplan discussiëren. De regels zijn daarvoor immers nog niet vastgelegd. De wijziging van het gewestplan is dus geblokkeerd.

Wij gaan ervan uit dat artikel 20 complementair is. De bestemming op het gewestplan bevindt zich niet op militair, maar wel op openbaar grondgebied. Het betreft dus een zaak van openbaar nut. Volgens de eerste analyses betreft het een gewestplan. De nuance die ik wil beklemtonen is dat, wanneer er geen openbaar nut is, men aan groenontwikkeling moet doen. Dat is echter niet het geval wanneer er militaire activiteiten plaatsvinden. Dit valt te verifiëren. Artikel 20 maakt afwijkingen van deze procedure mogelijk.

Ik zal u mijn uitgebreid antwoord schriftelijk bezorgen.

03.03 **Jo Vandeurzen** (CVP): Mevrouw de voorzitter, toen destijds de discussie werd gevoerd of op die plaats iets van openbaar nut kon worden gebouwd, antwoordde de minister van Ruimtelijke Ordening: "Op uw vraag in verband met de bestemming van het terrein kan ik u medelen dat de huidige bestemming de inplanting van een gevangenis niet mogelijk maakt wegens de onverenigbaarheid met de bestemming

natuurontwikkeling". Ik ben verrast dat deze argumentatie, die toen is gebruikt voor een project van een totaal andere aard, blijkbaar - als uw redenering correct is - niet zo sluitend is als destijds werd voorgesteld. Ik zal daar geen commentaar op geven, maar ik wou nog een vraag stellen die niet alleen op de situatie van Genk van toepassing is.

De regering heeft beslist om de OCMW's te verplichten de uitkeringen in natura te doen. Ik neem aan dat dit niet geldt voor de asielzoekers die reeds aan de OCMW's werden toegewezen. Ik heb niet de intentie om nu een debat te voeren, maar ik zou hierover graag meer verduidelijking krijgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De mondelinge vragen nrs. 2568 en 2634 van de heer Olivier Chastel en mevrouw Annemie Van de Casteele en de mondelinge vragen nrs. 2572 en 2575 van de heer Luc Goutry en mevrouw Annemie Van de Casteele worden verdaagd.

04 Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het aanpakken van de zogenaamde "apothekersboycot" van witte geneesmiddelen" (nr. 2574)

04 Question orale de Mme Annemie Van de Casteele à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la réaction de la ministre au prétendu boycott des médicaments génériques par les pharmaciens» (n° 2574)

04.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik kan kort zijn. Vorige week werd de problematiek inzake substitutie reeds behandeld in deze commissie naar aanleiding van vragen van de heer Brouns. Bovendien heb ik minister Vandenbroucke reeds ondervraagd naar aanleiding van uitspraken van professor De Maeseneer inzake een beperkt substitutierecht van de voorschrijver. Ik was echter geschrokken door het artikel in De Morgen dat de indruk wekt dat apothekers alleen uit zijn op winstbejag. U zou daarop gereageerd hebben dat u er zich reeds langer van bewust was dat bepaalde apothekers weigeren goedkope generische geneesmiddelen af te leveren zelfs als de patiënt hiervoor een voorschrift kan voorleggen. U zegt dat substitutie ondanks de bepalingen in de wet niet toegelaten

is. U hebt terzake een rondzendbrief verstuurd.

Mevrouw de minister, substitutie stelt heel wat problemen. Ik stel vast dat in debatten over deze problematiek bepaalde elementen dikwijls door elkaar wordt gehaald. Voor geneesmiddelen die terugbetaalbaar zijn, kunnen heel wat problemen worden opgelost door te werken met een referentierugbetaling met de generiek als referentie. Op die manier maakt men het eventueel misbruik onmogelijk waarbij men een generiek aflevert in plaats van de duurdere specialiteit maar het RIZIV toch de duurdere specialiteit aanrekent. Dat is de reden waarom ik deze vraag aan minister Vandenbroucke heb gesteld.

Mevrouw de minister, ik wens wat dieper in te gaan op het zogenaamde deurwaardersexploit. Uit een steekproef bij een aantal apothekers, met een voorschrift voor een terugbetaald geneesmiddel, zou zijn vastgesteld dat andere geneesmiddelen zouden zijn afgeleverd dan degenen die waren voorgeschreven. Ik ben bereid toe te geven dat elke beroepsgroep wel leden telt die het eigenbelang laten primeren. Als een apotheker voor een niet - terugbetaalbaar geneesmiddel waarvoor verschillende generieken bestaan een andere generiek kiest, doet hij dat vaak om de patiënt te helpen en hem niet nodeloos te doen terugkomen. Dat is, mijns inziens, hetgeen het deurwaardersexploit heeft vastgesteld. Mevrouw de minister, kunt u dit exploit toelichten? Ik heb me laten vertellen dat twee bedrijven, DOC en TOP, in het verleden reeds dergelijke steekproeven hebben georganiseerd. Deze bedrijven hebben geprobeerd om nog lagere prijzen door te voeren op de markt van de generieken. Apothekers hebben dezelfde winstmarge op generieken als op specialiteiten. Daarom kan men, mijns inziens, moeilijk beweren dat zij winstbejag nastreven. Bent u bereid verder werk te maken van de promotie van een beperkt substitutierecht door het voorschrijven op een stofnaam? Dit zou heel wat problemen uit de weg kunnen ruimen.

04.02 Minister Magda Aelvoet: Mevrouw de voorzitter, ik heb nooit verklaard dat alle apothekers op winst uit zijn. Het probleem is dat een journalist, die aan een artikel werkt, u een vraag stelt over een bepaald onderdeel. Als u dan uw mening geeft over dat onderdeel wordt dit met een saus overgoten die een verkeerde indruk wekt over het geheel. Dat is de manier waarop de media steeds meer te werk gaat. Ik betreur dit maar ik kan daar weinig aan veranderen.

Ik heb in ieder geval onder meer tijdens de vergadering met alle apothekers van Vlaams-Brabant zeer duidelijk gezegd dat ik die mening niet de mijne is. In alle beroepsgroepen is er een categorie die uiteraard wel heel sterk op winst is gericht.

We hebben op basis van een aantal klachten wel vastgesteld dat er in sommige apotheken een probleem is met de beschikbaarheid van generieken. Er zijn ook een aantal problemen vastgesteld die reglementair niet kunnen en waarvoor er een rondschrĳven werd verstuurd. Ik heb er geen enkele moeite mee om de leden van deze commissie dit rondschrĳven te bezorgen.

Wat de problematiek van de substitutie aangaat, denk ik - ondanks de vraag van mijnheer Seghin - dat ik in deze commissie altijd zeer duidelijk ben geweest over het feit dat er op dit ogenblik geen sprake is van een algemeen substitutierecht. Wij zijn ons wel bewust van het feit dat er op dit ogenblik een heel sterke ontwikkeling bezig is van verschillende soorten generieken met zeer vergelijkbare kwaliteiten. Het is dan ook onmogelijk voor een apotheek om al die verschillende soorten in voorraad te hebben. Wat dat betreft, heb ik op die vergadering in Brabant ook aangekondigd dat ik bereid ben om een beperkt substitutierecht mogelijk te maken: voorschrijven op stofnaam. Op die manier wordt de therapeutische vrijheid van de arts niet in gevaar gebracht en tegelijkertijd krijgt de apotheker de mogelijkheid goed te functioneren zonder in een onmogelijke toestand te verzeilen. Het zou echter wel degelijk gaan om een beperkt substitutierecht. De gesprekken terzake worden momenteel nog gevoerd. Uiteraard zullen maatregelen op dit vlak worden overlegd met mijn collega van Sociale Zaken. Het gaat echter alleen over een beperkte vorm van substitutierecht.

04.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, alleen voor die moleculen waarvoor verschillende generieken bestaan rijst het probleem inzake stockbeheer en beschikbaarheid voor de patiënt. Evenwel zijn apothekers, ten gevolge van de evolutie van allerlei aansprakelijkheidsvormen, volgens mij geen vragende partij voor een substitutie waarbij men het voorschrift van de dokter zelf zou interpreteren. Die discussie wordt absoluut niet gevoerd. De door u voorgestelde vorm is al een hele stap voorruit, al evolueert de situatie natuurlijk zeer snel op het terrein. Dankzij de inspanningen die worden geleverd om generieken te promoten en sneller beschikbaar te maken, zijn we op een jaar tijd naar deze toestand

geëvolueerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de eerstelijngesondheidszorg" (nr. 2600)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu)

05 Question orale de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les soins de première ligne" (n° 2600)

(La réponse sera donnée par la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement)

05.01 Jo Vandeurzen (CVP): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dit arrest van het Arbitragehof van 31 oktober 2000 kan voor sommigen wat technisch lijken. Daarin wordt de discussie beslecht over de zorgcircuits, een term die was ingevoerd in de ziekenhuiswet via een of andere programmawet. De Vlaamse regering was daarvoor naar het Arbitragehof gestapt. Dan was er nog de problematiek van de ethische comités, waarbij ook een discussie werd beslecht door het Arbitragehof inzake de bevoegdheid van de federale overheid om dat bij wet te regelen.

Dat arrest doet in belangrijke mate uitspraak over de vraag in welke mate de federale overheid volgens het Arbitragehof bevoegd is in het kader van de bijzondere wetten en de Grondwet om op het terrein van de gezondheidszorg regelgevend en normerend op te treden. Mij verbaast het gebrek aan belangstelling voor dit arrest. Toch is het zeer belangrijk voor de vraag of de federale regering haar ambities met betrekking tot de organisatie van de gezondheidszorg kan uitvoeren. Ik vind dit een arrest dat weinig juridisch motiveert, maar samenvattend zegt het eigenlijk dat de federale overheid alleen is bevoegd voor de ziekenhuiswetgeving en alles wat daar op een of andere manier mee kan worden verbonden. In extremis kan beschut wonen nog wel, omdat dit er is gekomen om het verblijf in het ziekenhuis te reduceren; daarom mag beschut wonen nog een federale materie zijn. Als u echter de link met het ziekenhuis niet kan leggen, heeft u volgens het

Arbitragehof een probleem als ik het goed lees, tenzij het gaat over die materies waarvan een foto is gemaakt op het ogenblik dat de discussie over de bevoegdheidsverdeling in het parlement gebeurde. Als op dat moment de materie werd geregeld via federale regelgeving - denk maar aan een aantal in de tekst geciteerde diensten als thuisverzorging - dan is het federaal. Alles wat er nu nog bij zou komen, kan niet meer. De ambulante geestelijke gezondheidszorg is daarvan een voorbeeld: de federale overheid heeft dat niet meer organiek geregeld voor de wetten op de staatshervorming werden goedgekeurd en dus kan het ook niet meer. Het komt nu de gemeenschappen toe dat te organiseren.

Mij lijkt dat de federale overheid bijna te dwingen in een keurslijf van hospitalocentrisme. U moet een link zoeken met het ziekenhuis of u moet het doen via de verzekeringstechniek, het RIZIV dus, maar ook dan berusten de incentives en de regelgeving niet meer bij de minister van Volksgezondheid. U kunt natuurlijk via conventies allerlei dingen organiseren en financieren, maar dan zit u wel in de verzekeringslogica. Verder is het op het federale niveau alleen nog ziekenhuizen wat de klok slaat. Mijn vraag is natuurlijk in welke mate dergelijke interpretatie van de bevoegdheidsverdeling de door mij principieel gesteunde ambities van de federale regering om de eerste lijn meer te ondersteunen, het organisatorisch vermogen daarvan te vergroten en enige incentives en sturing te verzekeren, nog uitvoerbaar is op het federale niveau. Ik schets dat in het licht van dit arrest dat eigenlijk zegt dat u zich nog alleen met ziekenhuizen bezig kunt houden. Nog fundamenteeler is de vraag in welke mate het nog mogelijk is om een geïntegreerd gezondheidsbeleid te voeren. De eerste lijn is voor de gemeenschappen, tenzij u kunt aantonen dat het iets met het ziekenhuis te maken heeft of u de verzekeringstechniek gebruikt. Nog verder doorgedacht en los van elke politieke optie van uwentwege, maar in het licht van mijn lezing van het arrest denk ik dat een globale wet die onze gezondheidszorg zou schragen met dergelijk arrest op het federale niveau technisch gewoon niet meer mogelijk is.

Is de federale overheid op basis van dit arrest en de interpretatie die zij en het Arbitragehof aan die bevoegdheidsverdeling geven nog in staat om een geïntegreerd gezondheidsbeleid te organiseren? Moeten we de bevoegdheden niet concentreren op het gemeenschapsniveau? Dat verdient overigens onze politieke voorkeur. Welke gevolgen heeft het arrest voor de plannen van de ministers om de eerstelijnsgezondheidszorg een

juridisch kader te geven? Hoe zal de uitwerking van dit concept verlopen na de uitspraak van het Arbitragehof, dat van mening is dat niet u, maar de gemeenschappen daarvoor bevoegd zijn?

05.02 Minister **Magda Aelvoet**: Uiteraard heb ik ogenblikkelijk de juridische diensten van het ministerie belast met de analyse van het arrest van het Arbitragehof. Dit arrest is zeer belangrijk omdat het zowel het geïntegreerd gezondheidsbeleid als de extramurale initiatieven bemoeilijkt. Hoewel één en ander er niet eenvoudiger op wordt, betekent dit niet dat elke mogelijkheid tot handelen is uitgesloten. Ik zal u de gedetailleerde analyse voorlezen.

De eerste analyse stelt dat het Arbitragehof in de motivering van zijn arrest op grond van de bijzondere werkzaamheden van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wel aanvaardt dat inzake het extramurale zorgbeleid de federale overheid bevoegd is voor de basiswetgeving, meer bepaald voor het toepassingsveld van artikel 5 van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wet op de ziekenhuizen. Dit betreft tot op heden de bijzondere erkenning en financiering van de rust- en verzorgingstehuizen, de psychiatrische verzorgingstehuizen en de geïntegreerde diensten voor thuisverzorging.

Er dient te worden opgemerkt dat in de voorbereidende werkzaamheden uitdrukkelijk wordt bepaald dat deze lijst van voorzieningen kan worden uitgebreid en geenszins dient te worden beperkt tot het toepassingsveld en de wet van 27 juni 1978, zoals die bestond in 1980.

Het Arbitragehof aanvaardt eveneens dat de federale overheid bevoegd is gebleven voor de basisregeling en de financiering van het beschut wonen. Die bevoegdheid houdt verband met de afbouw van ziekenhuisbedden. Er weze ook aangestipt dat de federale bevoegdheid inzake artikel 9 bis van de gecoördineerde ziekenhuiswet op geen enkel ogenblik werd betwist. Dit betreft de mogelijkheid die aan de uitvoerende macht wordt geboden om de bepalingen van de ziekenhuiswet uit te breiden tot samenwerkingsverbanden voor de verzorgingsdomeinen zoals die door de Koning zijn omschreven. Concreet betreft dit de initiatieven van beschut wonen en de samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en van palliatieve zorg. Voor deze samenwerkingsverbanden werden erkenningsnormen uitgevaardigd. Hierbij weze opgemerkt dat van beide samenwerkingsverbanden inzake palliatieve zorg erkende rustoorden en organisaties van thuiszorg

deel kunnen uitmaken.

Het Arbitragehof heeft wel uitdrukkelijk bepaald dat het de federale overheid niet toekomt om unilateraal een regeling te treffen die betrekking heeft op de totaliteit van de zorgverstrekking buiten de ziekenhuizen. Bovendien kan zij evenmin een organieke of normerende bevoegdheid hebben ten aanzien van gemeenschapsdiensten van geestelijke gezondheidszorg of thuiszorg. Zij kan deze zorgdiensten dus niet verplichten om deel te nemen aan een netwerk.

De rechtspraak van het Arbitragehof maakt het voeren van een geïntegreerd gezondheidsbeleid, zoals bijvoorbeeld voor de eerstelijnsgezondheidszorg, niet bepaald eenvoudig. Desalniettemin ben ik van oordeel dat de motivering van het arrest, zoals hierboven beschreven, toch nog enige ruimte biedt. Voor een aantal aspecten van de eerstelijnszorg, zoals voor de diensten voor de geïntegreerde thuisverzorging, RVT, PVT en beschut wonen, wordt de federale bevoegdheid niet in vraag gesteld. Dit geldt evenmin voor de regeling van samenwerkingsverbanden, waarin tot op heden ook extramurale diensten zijn opgenomen.

Niettemin zal het arrest van het Arbitragehof door de federale regering worden gerespecteerd en zal, zoals in het verleden, met de gemeenschappen worden overlegd met het oog op een beleid dat op de diverse niveaus is afgestemd. De instrumenten daartoe zijn de protocollen en de samenwerkingsakkoorden.

Ten slotte bestaat ook nog de mogelijkheid om de vernietigde bepaling inzake netwerken van zorgvoorzieningen en zorgcircuits opnieuw in de ziekenhuiswet op te nemen, waarbij echter uitdrukkelijk zal moeten worden gespecificeerd dat de bedoelde zorgvoorzieningen beperkt worden tot deze waarvoor de federale overheid organieke en normerende bevoegdheid heeft.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, alvorens het woord te geven, verzoek ik u gelet op het belang van deze kwestie mij uw antwoord te bezorgen, zodat ik het aan alle leden van de commissie kan laten ronddelen.

05.03 Jo Vandeurzen (CVP): Mevrouw de minister, niet alleen kan er een politieke conclusie uit het arrest worden getrokken, maar er is ook de technische analyse van het arrest. Los van de politieke consequentie van het arrest, heb ik er begrip voor wanneer u nog voorzichtig stelt dat de

keuze voor de gevolgde werkwijze ingegeven was door de zorg om federaal enige marge te kunnen behouden. Ik ben er evenwel van overtuigd dat het zeer moeilijk is om een geïntegreerd zorgbeleid te voeren waarbij men op federaal niveau oog heeft voor het zorgcontinuüm, de extramurale diensten en de ondersteuning en de opwaardering van de eerstelijnszorg. U loopt het risico dat de ene of de andere geregeld een vraag stelt aan de Raad van State of de federale regering überhaupt bevoegd is, met alle rechtsonzekerheid vandien, of het nu gaat om maatregelen inzake de palliatieve zorg of andere. Daarmee zal men rekening moeten houden bij de uittekening van het beleid, tenzij - dat is de andere consequentie - de federale regering het beleid via de ziekteverzekering stuurt. Daarvoor houdt uw collega, minister Vandenbroucke, de pen vast. Dit heeft een aantal voordelen. Desalniettemin lijkt het mij vanuit het oogpunt van de volksgezondheid niet verstandig om uitsluitend via dit mechanisme te werken.

De commissie zal het arrest alvast aandachtig moeten lezen, want het heeft verstreckende gevolgen.

De politieke conclusie die ik eruit trek, is dat bij een systeem van samenwerkingsakkoorden, waarnaar u terecht verwijst, de ene gemeenschap de andere gijzelt bij de conceptie van het gezondheidsbeleid, tenzij men een asymmetrisch beleid accepteert, wat niet mogelijk lijkt gelet op het feit dat men gekozen heeft voor een federale staatsstructuur en gelet op de administratieve logica. Er zijn wel een aantal samenwerkingsakkoorden die niet op dezelfde manier werden gesloten. Toch zal men meestal streven naar uniforme akkoorden. In dat geval is de gemeenschap die het minst ver wil gaan, de gijzelaar van de gemeenschap die wel verder wil gaan. Dat vind ik geen goede evolutie.

Vandaar dat, mijns inziens, na voornoemd arrest homogene bevoegdheidspakketten op het niveau van de gemeenschappen nog noodzakelijker zijn. Dat is de enige deur die het Arbitragehof openlaat. Volgt men een andere weg, dan staat men voor talrijke betwistingen voor het Arbitragehof. We weten allemaal - dit is niet polemisch bedoeld, want ook de vorige regering had daarmee af te rekenen - dat er zeker inzake normeringen en regelgeving op het vlak van de gezondheidszorg en de volksgezondheid een cascade kan volgen van rechtszaken voor de Raad van State en het Arbitragehof en dat de kans dat de bepalingen vernietigd worden, even groot is als de kans dat ze overeind blijven. De vraag is of we het risico nemen op nog maar eens een discussie over

bevoegdheden. Kiest men niet beter resoluut voor de overheveling van de bevoegdheid inzake gezondheidszorg die door de gemeenschappen moet worden georganiseerd? Dat is, mijns inziens, de politieke conclusie die aan het arrest moet worden vastgeknoopt.

05.04 Minister **Magda Aelvoet**: Wat het juridische aspect van de zaak betreft, doe ik, ten eerste, opmerken dat het advies van de administratie komt en dus niet van mijn kabinet. Mijn kabinet heeft ook niets veranderd aan dat advies. Ik merk dit even op voor alle duidelijkheid; ik wil niet zeggen dat u dit gesuggereerd hebt. Het zou voor mij trouwens geen enkel probleem vormen om toe te geven dat wij bepaalde aspecten waar wij het niet mee eens waren hadden aangepast als dat het geval zou zijn geweest.

Ten tweede, wat de politieke situatie betreft, meer bepaald de initiatieven van de eerste lijn, zult u zich herinneren dat ik steeds verdedigd heb dat er een akkoord moest komen met de meerderheid van de geneesheren wil dit kans van slagen hebben. Vervolgens moest er ook een akkoord komen met de Gemeenschappen omdat dit anders nooit zou werken. Wat dat betreft, is er dus niets veranderd aan de politieke situatie. De gesprekken met de twee groepen van actoren lopen op dit moment goed. Als deze zaak rond is, zal dat dus in akkoord met de Gemeenschappen gebeurd zijn.

U weet dat er in deze legislatuur een groot aantal onderwerpen inzake de staatshervorming aan de agenda staan. De gezondheidszorg staat daar niet bij, dus dat zal voor de volgende legislatuur zijn.

05.05 **Jo Vandeurzen** (CVP): Mevrouw de minister, ik zeg dit niet met leedvermaak, maar als u een politiek en inhoudelijk akkoord hebt met de Gemeenschappen, is het nog de vraag of er een samenwerkingsakkoord komt dat door de parlementen moet worden goedgekeurd en dat de federale overheid de bevoegdheid geeft om normen op te leggen. Ik zie de Gemeenschappen die bevoegdheid niet zo snel delegeren. Het zal dan ook niet volstaan om een politiek akkoord te krijgen; u zult ook een juridisch formele context moeten hebben om normen te kunnen opleggen. Dat zie ik niet zo snel gebeuren.

05.06 Minister **Magda Aelvoet**: Mijnheer Vandeurzen, ik heb gezegd dat wij zullen handelen binnen de ruimte die het arrest van het Arbitragehof ons toestaat.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Mondelinge vraag van de heer **Guy D'haeseleer** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het huidige tekort aan griepvaccins" (nr. 2558)

06 Question orale de M. **Guy D'haeseleer** à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la pénurie actuelle de vaccins contre la grippe" (n° 2558)

06.01 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, volgens een alarmerend artikel in de Vlaamse Huisartsenkrant zouden er anderhalf miljoen griepvaccins te kort zijn. Dit jaar zouden er dus weinig of geen griepvaccins op de markt zijn gebracht. Dat stond althans te lezen op de VRT-teletext van 23 oktober 2000. Toen ik twee dagen later de Huisartsenkrant in de bus kreeg, bleek dat het teletextbericht sterk overdreven was. Er zou wel degelijk een acuut maar geen chronisch tekort aan vaccins zijn. Dit had uiteraard te maken met de vele vaccincampagnes die op dat ogenblik liepen in de huisartsenpraktijken en die gestimuleerd werden door diverse openbare besturen en privé-ondernemingen.

Als reactie op het acute tekort hebben verschillende producenten zoals Solvay gemeld dat zij evenveel of zelfs meer vaccins op de markt hadden gebracht dan vorig jaar. Op dat moment waren hun stocks uitgeput. Volgens de informatie die ik ontvang sinds het indienen van mijn vraag zouden diverse farmaceutische bedrijven, waarschijnlijk na tussenkomst van de minister, hun buitenlandse vestigingen hebben aangesproken om zo'n 100.000 vaccins extra ter beschikking te stellen van de apothekers. Begin deze maand zou de helft op de markt komen, en midden november, rond deze tijd dus, de overige 50.000 vaccins. Deze aantallen zouden moeten volstaan om de vaccinatiecampagnes tot een goed einde te brengen.

Ik verneem graag van u, mevrouw de minister, of de problemen voor dit jaar volledig zijn opgelost, en welke initiatieven u zult nemen om dergelijke problemen in de toekomst te voorkomen?

06.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega D'haeseleer, deze vraag is inderdaad intussen door de feiten achterhaald. Het acute probleem is opgelost. Er was geen tekort van anderhalf miljoen vaccins, maar wel van ongeveer honderdduizend. Dankzij een aantal

initiatieven van mijn kabinet hebben wij kunnen rekenen op de medewerking van een aantal firma's. Vorig jaar werd rekening gehouden met een stijging in het aantal vaccinaties van 10% ten opzichte van het jaar voordien. Wij zullen dus vragen dat in de toekomst een nog groter stijgingspercentage voorzien wordt. De tendens is immers dat niet alleen de risicogroepen een beroep doen op vaccinatie, maar dat vooral steeds meer werkgevers geïnteresseerd zijn om de vaccinatie te regelen voor hun werknemers. Met dit fenomeen moet rekening gehouden worden. Het probleem is nu opgelost. Voor de toekomst zal een groter stijgingspercentage van de vraag worden voorzien.

06.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord. Als ik haar goed begrijp zullen in de komende jaren meer vaccins op de markt komen. Ik denk dat wij het belang van de vaccinatiecampagnes niet kunnen overschatten. Zij hebben een belangrijke weerslag op de uitgaven in de ziekteverzekering. Dergelijke campagnes kunnen onze bedrijven economisch gezien ook een heleboel kosten besparen. Het is van het grootste belang dat op dit vlak het nodige overleg blijft plaatshebben opdat deze campagnes in de toekomst nog kunnen worden opgevoerd en opdat er op de markt geen tekorten meer zouden optreden.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 **Interpellation de Mme Martine Dardenne à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la problématique des gaz à effet de serre" (n° 534)**

07 **Interpellatie van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het broeikaseffect" (nr. 534)**

07.01 **Martine Dardenne** (ECOLO-AGALEV): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'Etat, chers collègues, aujourd'hui et jusqu'au 24 novembre prochain s'ouvre à La Haye une conférence extrêmement importante pour l'avenir de la planète, puisqu'il y sera question de la mise en œuvre des accords conclus à Kyoto et des engagements qui en découlent, les accords de Kyoto faisant eux-mêmes suite à la conférence de Rio de 1992. Le protocole de Kyoto n'a d'ailleurs toujours pas été ratifié par notre pays et nous sommes en droit de nous poser certaines questions à cet égard.

En réponse à mes collègues qui semblent trouver étrange que j'interpelle un ministre écologique, je voudrais dire que ce dossier je le suis depuis que je siége au parlement. Dès lors, je ne vois pas pourquoi je me priverais d'en parler parce que les ministres sont écologistes. Ma demande s'adressait à Mme Aelvoet, car traditionnellement, depuis la conférence de Rio, ce sont des ministres fédéraux ayant l'environnement dans leurs attributions qui ont assuré le suivi de ces conférences. Donc, j'avais supposé qu'il en était de même pour la conférence de La Haye, mais cela ne revêt aucune espèce d'importance et le fait que ce soit M. Deleuze, secrétaire d'Etat au Développement durable, qui me réponde, ne me dérange absolument pas d'autant plus qu'il a, entre-temps, élaboré un plan concernant la réduction des gaz à effet de serre.

Cela dit, j'aurais pu interpellier nombre de ministres, car cette problématique concerne plusieurs départements à différents niveaux de pouvoir.

Il importe également d'avoir une coordination globale des différentes politiques ou mesures prises, qui devra être assumée sous peine de rester au stade des vœux pieux et de n'aboutir à aucun résultat.

L'accord de Kyoto prévoit que les pays développés réduisent leurs émissions de gaz à effet de serre de 5,2% entre 2008 et 2012, ce par rapport au niveau des émissions de 1990. Cela signifie pour la Belgique, dans le cadre des engagements de l'Union européenne, une diminution de l'ordre de 7,5% de ces émissions. Mais étant donné que depuis 1990, les émissions ont continué à augmenter dans la majorité des pays industrialisés, les objectifs de Kyoto représentent aujourd'hui une diminution non pas de 5% mais d'environ 30% des émissions de gaz à effet de serre par rapport au niveau de 1990.

En Belgique, nous n'échappons pas à ce constat d'inaction et d'insouciance généralisée, alors que nous nous étions engagés à Rio - j'avais d'ailleurs interpellé Mme Onkelinx, ministre concernée à l'époque - à diminuer nos émissions dans les 5 ans de 5% par rapport à 1990. Nous n'y sommes pas parvenus, bien que son successeur, M. Santkin, ait édicté un plan d'action pour la réduction des gaz à effet de serre. Ceux-ci ont, au contraire, augmenté de plus de 10%.

D'autres membres, ceux des partis des ministres concernés, auraient dû interpellier les ministres

compétents en la matière en vue de l'application concrète de ces décisions. Or, si nous voulons respecter les engagements pris à Kyoto, la diminution de nos émissions devra être de l'ordre d'environ 20%. M. Deleuze l'a d'ailleurs déjà signalé sur les antennes. Par conséquent, il est plus que temps de prendre le problème à bras le corps, d'autant plus que les décisions de Kyoto, selon les scientifiques qui s'occupent de cette problématique climatique, sont plutôt minimalistes par rapport aux enjeux réels.

Par ailleurs, la crise de l'énergie dans notre pays nous a montré notre vulnérabilité et notre dépendance par rapport aux énergies fossiles ainsi que notre immense imprévoyance en matière de solutions alternatives, que ce soit dans le secteur du transport ou de l'énergie.

Les ministres verts qui sont en charge de ces départements doivent faire face à une situation d'impréparation, qui existe depuis vingt ans et en tout cas depuis 1992.

Cette constatation explique encore mieux l'impérieuse nécessité d'agir en matière de diminution des rejets de gaz à effet de serre.

Différents problèmes seront mis sur la table à l'occasion du sommet de La Haye. Certains en profiteront pour revenir à la pseudo-solution que constitue l'énergie nucléaire. Cette solution ne résiste bien entendu pas à une analyse un peu sérieuse et non idéologique. Quand on sait que l'énergie nucléaire sert à produire de l'électricité et que cette dernière représente 4% de la demande en énergie primaire au niveau mondial, on comprend facilement que la solution nucléaire n'apporte pas une solution aux émissions de gaz à effet de serre.

Ma deuxième question a trait aux permis de polluer. Ces dispositifs, qui portent bien leur nom, permettront à un pays, ayant dépassé ses objectifs, de céder à d'autres ses droits d'émission. Mais globalement, cela revient au même. La quantité de gaz émise sera la même. De plus, certains pays prendront du retard en raison d'une impréparation qui, on le sait, est désastreuse. Il ne faut donc pas réfléchir longtemps pour apercevoir les effets pervers

Se pose, enfin, la question des puits de carbone et donc le problème des plantations de forêts pour compenser les émissions. A ce sujet règne également une très grande incertitude scientifique, notamment en ce qui concerne les effets escomptés.

A cela vient s'ajouter une autre incertitude d'ordre politique ou économique avec les possibilités de contrôle et les nombreuses fraudes possibles.

J'aurais voulu demander au secrétaire d'Etat quelle sera la position défendue par la Belgique sur ces trois points et quelles sont les mesures concrètes et significatives que notre pays compte proposer pour tenter d'atteindre ces objectifs tout en étant bien entendu conscient qu'on n'obtiendra pas les -20%. Mais si on pouvait arriver aux -7,5% promis à Kyoto, ce serait déjà un succès.

07.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: Madame la présidente, chers collègues, madame Dardenne, je voudrais dire tout d'abord que la position de la Belgique a été définie dans le détail aux cours de réunions préparatoires organisées au niveau des administrations fédérales. Ainsi, la position belge a été définie pour chaque point qui fera l'objet d'une discussion à La Haye. Une position européenne a également été définie même si c'est d'une manière moins formelle. Il n'était pas question, lors de la réunion des ministres européens de l'Environnement de la semaine dernière, de discuter en présence de 100 personnes si l'on tient compte des collaborateurs, de façon trop explicite d'une éventuelle position de repli lors des négociations de La Haye. En effet, si tel avait été le cas, on acceptait publiquement d'entamer les négociations en envisageant cette éventualité.

Les positions adoptées par la Belgique ont été inscrites dans un document qui n'a pas été rendu public pour les raisons que je viens de vous exposer. Ce document doit servir de base aux négociations. Je répète que, pour la Belgique, les positions de départ sont clairement établies et qu'il en va de même en ce qui concerne la position européenne. D'ailleurs, les positions adoptées aux niveaux belge et européen sont presque toujours les mêmes.

Les mécanismes de flexibilité font actuellement l'objet d'une discussion à La Haye. Suivant la position belge, ils ne doivent pas intervenir pour plus de 50% dans les moyens mis en œuvre pour aboutir au plafond d'émissions fixé par le protocole de Kyoto. Cette position est partagée par le Conseil fédéral pour le développement durable et la Commission européenne. De plus, il va falloir - on s'attelle déjà ardemment à cette tâche - définir le mode d'organisation de l'échange des droits d'émissions, autrement dit du commerce des tonnes de CO² émises à l'intérieur des pays qui se sont engagés à réduire leurs

émissions. Il faudra aussi définir les modalités de la mise en œuvre concertée, à savoir la possibilité pour certains pays d'effectuer des investissements industriels ou autres dans d'autres pays, qui permettront la diminution des rejets de CO², et, d'une certaine manière, de capitaliser cette diminution d'émissions de CO² dans leurs propres pays, c'est le « joint implementation ».

Avec ces deux mécanismes, il n'y aura pas de problème de principe. Le travail est énorme; il est en cours au sein de la Commission et des Etats nationaux et consiste à définir les modalités de la mise en œuvre de ces mécanismes.

Deux points sont très controversés en ce qui concerne les mécanismes de flexibilité: le premier est le « clean development mechanism », à savoir la faculté donnée par un pays industrialisé qui s'est fixé un objectif de réduction de CO² d'investir, dans un pays qui ne s'est pas fixé de réduction, donc dans les pays en voie de développement - pays moins avancés, émergents ou entre les deux -, d'investir dans des projets qui amèneraient à des réductions de CO². Mais suivant quelles conditions pourrait-on prendre en compte ce type d'investissement? C'est controversé: à partir du moment où les pays où l'investissement a lieu ne se sont pas fixé de plafond, évidemment, il est difficile de savoir d'où l'on part et s'il s'agit bien d'une amélioration.

Un deuxième point, probablement l'enjeu numéro 1 de la conférence de La Haye, sont les puits de carbone, à savoir par exemple le fait de planter des arbres et de compter le CO² qui sera transformé par photosynthèse, qui sera donc englouti par ces arbres. Par conséquent, un investissement pareil peut être comptabilisé dans les réductions de CO² accomplies par un pays.

Ce mécanisme est extrêmement controversé pour plusieurs raisons que je ne vous citerai pas toutes. Premièrement, il est très difficile d'établir un bilan net d'une forêt en matière de disparition du CO²; on ne s'entend pas à ce propos, car la situation diffère d'une forêt à l'autre. Deuxièmement, on ne s'est d'ailleurs pas encore mis d'accord sur la définition précise d'une forêt: différentes définitions circulent. Un terrain vague planté de quelques saules épars, le long d'une décharge, pourrait être répondre à une définition de forêt et compter comme puits dans le mécanisme de Kyoto. Troisième problème: une fois que l'arbre a capté le CO², il faut savoir qu'en faire. En effet, si votre arbre capte le CO² entre 2000 et 2010 - délai fixé par le protocole de Kyoto pour calculer les émissions de CO² - et qu'ensuite vous brûlez votre

arbre le 1er janvier 2011, ça n'aura fait que reporter un rejet de CO² le temps que l'arbre pousse.

Ce sont des questions que j'explique sans doute de façon quelque peu simple, mais je pourrais utiliser le jargon adéquat, ce qui reviendrait parfaitement au même. L'enjeu numéro 1 de la conférence de La Haye est la définition de ces puits. La position de la Belgique et de l'Union européenne est qu'il faut réduire au maximum la possibilité, d'ici 2010, de comptabiliser ces puits. En tout cas, si jamais on devait prendre cela en compte, il conviendrait de disposer d'une liste limitative de ce qui peut être considéré comme étant effectivement des puits à carbone.

Enfin, en ce qui concerne le nucléaire, il convient de distinguer deux éléments. Rien n'empêche un pays, quel qu'il soit, d'investir dans le nucléaire. Aucune législation internationale n'interdit au Burkina, à la Chine ou à la Belgique d'investir dans de nouvelles centrales nucléaires. Ce n'est évidemment pas l'objet de la discussion qui a lieu à La Haye; il concerne précisément ce dont je viens de vous parler, c'est-à-dire la possibilité pour un pays qui s'est fixé un plafond d'investir dans la construction d'une centrale nucléaire dans un pays qui ne s'est pas fixé de plafond et de comptabiliser alors dans ses propres efforts la réduction de CO² obtenue dans ce pays-là.

La position de l'Union européenne correspond à la position de la Belgique: les mécanismes retenus pour un investissement dans les pays qui ne se sont pas fixé de plafond sont contenus dans une liste positive - efficacité énergétique, énergie renouvelable, etc - mais, dans cette liste-là ne se trouvent pas d'investissements nucléaires à l'étranger.

La question n'est pas de savoir si la Chine, le Brésil, la Corée du Sud, l'Inde ou le Pakistan font dépendre leurs investissements nucléaires civils de leur inclusion ou non dans le Clean Development Mechanism. La question est: si cela transite par une société occidentale, cela peut-il être comptabilisé comme une réduction de CO²?

Que compte proposer la Belgique pour tenir ses objectifs? Je vous ferai distribuer le projet de plan « climat national » qui doit bientôt être adopté par la Belgique et dont je souhaite qu'il le soit avant la présidence belge de l'Union européenne, et donc avant le 1er janvier 2007. Vous constaterez que ce projet de plan contient quatre types de mesures, à savoir les mesures sectorielles du type déduction fiscale pour les investissements économiseurs

d'énergie, certificats verts, établissement d'exigences de rendements minimums pour les produits utilisant l'énergie, etc. Donc il y a une première série de mesures ponctuelles précises, connues et en cours de développement.

Le deuxième type de mesures concerne précisément les mécanismes de flexibilité dont le mode d'application et les conditions seront discutées la semaine prochaine.

Le troisième type de mesures est relatif aux accords de branches, donc à la possibilité pour un secteur de prendre volontairement des engagements qui l'amèneraient à réduire la quantité de CO₂ rejeté. Etant donné que cette matière relève bien entendu de la compétence régionale et que, par ailleurs, il serait invivable en Belgique que les accords de branches soient fondamentalement différents d'une région à l'autre du pays, sous peine d'engendrer des délocalisations d'entreprises en fonction des conditions imposées par les accords de branches, il est évidemment souhaitable de signer un accord de coopération ou de voir une entente entre régions, sinon c'est la région la plus laxiste qui domine.

Il faudra donc voir ce qui sera imposé par les accords de branches, qui pourraient alors amener à une exonération de la taxe sur l'énergie et donc de la taxe CO₂, puisque c'est cela en quelque sorte le "stok achter de deur", c'est-à-dire la fiscalité sur l'énergie.

Tout comme dans le plan de 1994 de Mme Smet et dans n'importe quel plan qui suivra, que ce soit en Belgique ou ailleurs, on ne pourra pas atteindre les objectifs de Kyoto sans, comme le dit la déclaration gouvernementale, glissement de la fiscalité du travail vers l'énergie.

Si la société belge, pour quelque raison que ce soit, n'est pas prête à cela, elle n'atteindra pas les objectifs de Kyoto. Nous sommes donc dans une situation incertaine de savoir non pas si nous allons le faire mais quand nous allons le faire.

Si nous ne le faisons pas maintenant, nous le ferons dans 5 ou 10 ans. Mais alors de manière plus précipitée parce que la pression sera plus importante vu les impératifs liés au réchauffement climatique. Tout part de là. S'il n'y avait pas de réchauffement climatique, on n'en parlerait pas. Il est la cause de tout cela.

Il est clair qu'augmenter la fiscalité sur l'énergie n'est pas une chose très populaire, même si tout

le monde s'accorde pour dire que c'est nécessaire. Je voudrais y apporter trois précisions.

La première est qu'il ne s'agit en aucun cas d'augmenter la pression fiscale et parafiscale puisqu'il s'agit d'un transfert de la fiscalité du travail vers la fiscalité sur l'énergie.

La deuxième, également fort claire dans la déclaration gouvernementale, est que nous essaierons d'abord de voir si une taxation au niveau de l'énergie est possible au niveau européen et nous verrons bien ce qu'il adviendra des discussions de Nice, par exemple sur la possibilité de décider de l'écofiscalité par vote à majorité qualifiée. S'il n'y a pas de vote à majorité qualifiée sur l'écofiscalité, nous verrons s'il est possible d'adopter des mécanismes de coopération renforcée à condition qu'ils aient été assouplis dans leurs modalités.

Si tout cela n'est pas possible, il faudra examiner la manière d'adapter la fiscalité sur l'énergie en Belgique, en fonction de ce qui existe chez nos principaux partenaires commerciaux, à savoir la Hollande, l'Allemagne et la France.

Je voudrais pour terminer vous rappeler les mesures prises par ce gouvernement en ce qui concerne les tarifs d'électricité, de gaz et du pétrole. En ce qui concerne l'électricité, pour ceux bénéficiant d'un tarif social spécifique, à partir du 1er janvier 2001, le comité de contrôle a décidé une baisse de 3.000 francs, TVA comprise, sous la forme de 500 Kwh gratuits. De plus, le gouvernement a décidé que, d'ici juin 2002, les prix payés par les petits consommateurs d'électricité rejoindraient les prix voisins. Dans un premier temps, le comité de contrôle a donc décidé, à partir du 1er janvier 2001, d'une diminution de moitié de la redevance annuelle fixe et cela se traduira par une diminution de prix de 1.400 francs TVA comprise. En ce qui concerne le gaz, le gouvernement a décidé, et cela a été confirmé par le comité de contrôle, pour les personnes bénéficiant du tarif social spécifique et à partir du 1er janvier 2001, une baisse de 3.200 francs TVA comprise. Ceux qui ne se chauffent pas au gaz bénéficieront de 2.000 méga joules gratuits, ce qui équivaut à une réduction de 5.200 francs TVA comprise de la facture de gaz. Ajouté au chèque-mazout qui prévoit une intervention maximum de 5.000 francs par an, cela signifie pour ceux qui bénéficient d'un tarif social (minimex, VIPO, etc.), s'ils se chauffent au gaz, une diminution de leur facture de gaz et d'électricité de 6.000 francs par an en 2001. Si

ces personnes se chauffent au mazout, il faut cumuler la diminution gaz, électricité et le chèque-mazout, ce qui fera une économie sur leur facture d'énergie de l'ordre de 8 à 12.000 francs par an. Soyons clairs quant à la politique gouvernementale: elle consiste d'une part à diminuer le prix de la facture pour les gens les plus faibles et, d'autre part, à travailler à un glissement de la fiscalité du travail vers l'énergie.

07.03 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Madame la présidente, je remercie le ministre pour les précisions apportées lors de sa réponse. Depuis 1992, des mesures ont été décidées mais il faut savoir quand on va les appliquer. Une évaluation de ces mesures est-elle prévue pour vérifier si on avance dans ce domaine? Jusqu'à présent, on a cru que les choses avançaient parce que des mesures avaient été décidées mais on s'est limité à cela.

07.04 Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat: Madame la présidente, je ne vais pas attendre la fin de la législature pour dire où on en est. Personne n'a avantage, et certainement pas moi, à réserver les bonnes, voire les mauvaises nouvelles pour le dernier jour de la législature. A intervalles réguliers, je rendrai publique l'évolution de la situation. Je ne m'attends pas à ce que les diminutions en rejets de CO₂ soient spectaculaires car il va falloir négocier au sujet des accords de branches, des mécanismes de flexibilité de Kyoto et de la taxation de l'énergie. Les effets vont croître de manière exponentielle mais je m'attends à ce que le départ soit plutôt lent. Il faudra négocier tant au niveau européen que belge. En ce qui concerne les négociations européennes, les mécanismes de flexibilité de Kyoto ne seront mis en œuvre que lorsqu'on se sera mis d'accord au niveau européen sur les modalités de leur application.

07.05 Magda De Meyer (SP): Mijnheer de staatssecretaris, ik had graag enige toelichting gekregen over de bijkomende sociale maatregelen inzake elektriciteit en gas, die nog eens bij de maatregel in verband met de cheque voor stookolie zouden komen. U zegt dat zij van toepassing zijn voor de zogeheten sociale categorieën, de WIGW's en bejaarden met een gewaarborgd inkomen. Hebben zij ook betrekking op de categorie die in aanmerking komt voor de stookoliecheque, te weten de lage inkomens? Deze categorie valt niet in het VIPO-statuut of behoort niet tot de bestaansminimumtrekkers.

Sta mij toe te zeggen dat de kracht van de stookoliecheque precies bestaat in het betrekken

van die lage inkomens. In het verleden werden er vooral maatregelen genomen voor WIGW 's, bestaansminimumtrekkers en andere sociale groepen. Dat is uiteraard een goede zaak, maar degenen die een laag inkomen ontvangen en net niet tot deze categorieën behoren, genieten deze maatregelen niet. Het voordeel van de stookoliecheque is dat ook de lage inkomens hiervoor in aanmerking komen. Ik vraag u dan ook of deze bijkomende sociale maatregelen betrekking hebben op de categorie lage inkomens die recht heeft op een stookoliecheque?

07.06 Staatssecretaris Olivier Deleuze: Ik kan u alleen een antwoord geven onder voorbehoud. Later zal ik mijn antwoord schriftelijk bevestigen aan de commissie. Het controlecomité heeft beslist dat er inzake gas dezelfde criteria gelden als voor de stookoliecheque. Voor elektriciteit gelden deze criteria niet, maar ik zal dit schriftelijk aan de commissie bevestigen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.10 uur.

La réunion publique de commission est levée à 12.10 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

dinsdag

14-11-2000

10:00 uur

mardi

14-11-2000

10:00 heures

INHOUD

Samengevoegde mondelinge vragen van
 - de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Landsverdediging over "de behandeling van dossiers van werkweigeraars en weggevoerden" (nr. 2577)
 - de heer Patrick Lansens aan de minister van Landsverdediging over "de zeer laattijdige behandeling van aanvragen op de Dienst voor Oorlogsslachtoffers" (nr. 2628)
 - mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Landsverdediging over "de problematiek van de weggevoerden en de werkweigeraars" (nr. 2656)

Sprekers: **Marcel Hendrickx, Patrick Lansens, André Flahaut,** minister van Landsverdediging, **Magda De Meyer**

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "hormonen in de veeteelt" (nr. 2546)

Sprekers: **Annemie Van de Casteele, Magda Aelvoet,** minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeuren aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "het opvangcentrum voor asielzoekers in Genk" (nr. 2587)

Sprekers: **Jo Vandeuren, Johan Vande Lanotte,** vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het aanpakken van de zogenaamde "apothekersboycot" van witte geneesmiddelen" (nr. 2574)

Sprekers: **Annemie Van de Casteele, Magda Aelvoet,** minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeuren aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de eerstelijnggezondheidszorg" (nr. 2600)

Sprekers: **Jo Vandeuren, Magda Aelvoet,** minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Mondelinge vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Consumentenzaken,

SOMMAIRE

Questions orales jointes de
 - M. Marcel Hendrickx au ministre de la Défense sur «le traitement de dossiers de réfractaires au travail obligatoire et de déportés» (n° 2577)
 - M. Patrick Lansens au ministre de la Défense sur «le traitement tardif des demandes au sein du Service pour les victimes de guerre» (n° 2628)
 - Mme Magda De Meyer au ministre de la Défense sur "la problématique des déportés et des réfractaires au travail obligatoire" (n° 2656)

Orateurs: **Marcel Hendrickx, Patrick Lansens, André Flahaut,** ministre de la Défense, **Magda De Meyer**

Question orale de Mme Annemie Van de Casteele à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les hormones dans l'élevage" (n° 2546)

Orateurs: **Annemie Van de Casteele, Magda Aelvoet,** ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question orale de M. Jo Vandeuren au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale sur "le centre d'accueil pour candidats réfugiés politiques de Genk" (n° 2587)

Orateurs: **Jo Vandeuren, Johan Vande Lanotte,** vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale

Question orale de Mme Annemie Van de Casteele à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «la réaction de la ministre au prétendu boycott des médicaments génériques par les pharmaciens» (n° 2574)

Orateurs: **Annemie Van de Casteele, Magda Aelvoet,** ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question orale de M. Jo Vandeuren à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les soins de première ligne" (n° 2600)

Orateurs: **Jo Vandeuren, Magda Aelvoet,** ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question orale de M. Guy D'haeseleer à la ministre de la Protection de la consommation, de

Volksgezondheid en Leefmilieu over "het huidige tekort aan griepvaccins" (nr. 2558).

Sprekers: **Guy D'haeseleer, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

la Santé publique et de l'Environnement sur "la pénurie actuelle de vaccins contre la grippe" (n°2558).

Orateurs: **Guy D'haeseleer, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Interpellatie van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de broeikasgassen" (nr. 534)

Sprekers: **Martine Dardenne, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, **Magda De Meyer**

Interpellation de Mme Martine Dardenne à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la problématique des gaz à effet de serre" (n° 534)

Orateurs: **Martine Dardenne, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, **Magda De Meyer**

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 14 NOVEMBER 2000

10:00 uur

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

du

MARDI 14 NOVEMBRE 2000

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.10 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.

- 01** **Samengevoegde mondelinge vragen van**
- de heer Marcel Hendrickx aan de minister van Landsverdediging over "de behandeling van dossiers van werkweigerars en weggevoerden" (nr. 2577)
 - de heer Patrick Lansens aan de minister van Landsverdediging over "de zeer laattijdige behandeling van aanvragen op de Dienst voor Oorlogsslachtoffers" (nr. 2628)
 - mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Landsverdediging over "de problematiek van de weggevoerden en de werkweigerars" (nr. 2656)

01.01 **Marcel Hendrickx** (CVP): De minister beloofde meermaals een snellere behandeling van de erkenningsdossiers van werkweigerars en weggevoerden van de tweede wereldoorlog. De wet van 10 mei 1995 resulteerde in 18.907 aanvragen, waarvan 11.262 voor een statuut en 7.655 voor een rente. Vele aanvragers zijn intussen overleden. Het tempo blijft onveranderd.

Zijn er behalve Vlaamse ook Waalse aanvragers?

Hoeveel dossiers werden afgehandeld en in welke tijdspanne? Werd meer personeel ingeschakeld? Hoeveel aanvragers zijn overleden en wat gebeurt met hun dossiers? Hoeveel Vlaamse en Franstalige dossiers werden reeds afgehandeld? Hoe zal de minister een snellere en efficiëntere dossierbehandeling realiseren?

La séance est ouverte à 10.10 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

- 01** **Questions orales jointes de**
- M. Marcel Hendrickx au ministre de la Défense sur «le traitement de dossiers de réfractaires au travail obligatoire et de déportés» (n° 2577)
 - M. Patrick Lansens au ministre de la Défense sur «le traitement tardif des demandes au sein du Service pour les victimes de guerre» (n° 2628)
 - Mme Magda De Meyer au ministre de la Défense sur "la problématique des déportés et des réfractaires au travail obligatoire" (n° 2656)

01.01 **Marcel Hendrickx** (CVP): La ministre a promis à plusieurs reprises d'accélérer le traitement des dossiers de reconnaissance des réfractaires au travail obligatoire et des déportés de la seconde guerre mondiale. La loi du 10 mai 1995 a abouti au dépôt de 18 907 demandes dont 11 262 visaient à obtenir un statut et 7 655 à obtenir une pension. Nombre de demandeurs sont décédés entre-temps. Le rythme de traitement reste inchangé.

Les demandes introduites émanent-elles uniquement de Flamands ou certaines émanent-elles de Wallons ?

Combien de dossiers ont été traités entièrement et dans quel délai ? Du personnel supplémentaire a-t-il été recruté ? Combien de demandeurs sont décédés et quelle suite sera réservée à leur dossier ? Combien de dossiers flamands et combien de dossiers francophones ont déjà été traités entièrement ? Comment la ministre compte-

t-elle accélérer le traitement de ces dossiers et augmenter son efficacité ?

01.02 Patrick Lansens (SP): Vorig jaar al wees ik erop dat meer dan drie jaar na de afsluiting van de aanvragen voor het toekennen van het statuut van nationale erkentelijkheid ten gunste van de werkweigeraars en de weggevoerden voor verplichte tewerkstelling van de tweede wereldoorlog, nog duizenden mensen wachtten op de afhandeling ervan.

De minister antwoordde dat hij maatregelen had genomen en 14 contractuelen zou aanwerven.

Op dit ogenblik wachten nog steeds duizenden mensen op de afhandeling van hun dossier. Momenteel handelt men de dossiers ingediend in juli 1995 af. Dit is niet meer redelijk, vooral omdat het om hoogbejaarde mensen gaat.

Wat zal de minister ondernemen voor een snellere afhandeling?

01.03 Minister André Flahaut : Ingevolge de wet van 1995 werden 18.907 aanvragen ingediend waarvan er 12.746 waren behandeld einde oktober 2000. Momenteel onderzoekt de controlecommissie de dossiers die eind augustus werden ingediend. De meeste dossiers werden echter in mei en juni 1995 ingediend. Daarvan werd twee derden afgehandeld. De indieners hebben inderdaad recht op de behandeling van hun dossiers binnen een redelijke termijn. Daartoe nam ik maatregelen. Dossiers kunnen nu zonder tussenkomst van de controlecommissie worden onderzocht. Bovendien werd de samenstelling ervan versoepeld.

Het betreft maatregelen die genomen werden naar aanleiding van uw interpellatie in de plenaire vergadering. Ik had u toen voorgesteld mij enkele maanden later opnieuw te interpellieren.

De diensten krijgen toegang tot het Rijksregister. De complexe wetgeving zorgt ook voor vertraging. Er werken nu vier staatscommissarissen aan de afwerking van de dossiers. Alleen door het aannemen van nieuwe contractuelen kan het werk versnellen.

Op het begrotingsconclaaf bekwam ik de toestemming om twee juristen en twee bestuursassistenten aan te werven.

01.04 Magda De Meyer (SP): Ik heb een bijkomende vraag over het remgeld voor

01.02 Patrick Lansens (SP): L'an dernier déjà, j'attirais l'attention du gouvernement sur le fait que, plus de trois ans après la clôture des demandes relatives à l'octroi du statut de reconnaissance nationale aux réfractaires au travail obligatoire et aux déportés de la deuxième guerre mondiale, des milliers de personnes attendaient toujours une décision à propos de leur dossier.

En réponse à mes questions, le ministre avait précisé qu'il avait pris des mesures et procéderait au recrutement de 14 contractuels.

Des milliers de personnes attendent toujours l'examen de leur dossier, le service compétent se penchant actuellement sur les dossiers introduits en juillet 1995. Compte tenu notamment de l'âge avancé des demandeurs, ces délais ne sont plus raisonnables.

Quelles mesures le ministre envisage-t-il de prendre pour accélérer l'examen des dossiers ?

01.03 André Flahaut , ministre: Sur les 18.097 demandes introduites à la suite de la loi de 1995, 12.746 avaient été examinées fin octobre 2000. Actuellement, la commission de contrôle examine les dossiers introduits fin août. La majorité des dossiers ont cependant été introduits en mai et en juin 1995. Deux tiers de ces dossiers sont terminés. Les demandeurs ont, en effet, droit à un examen de leur dossier dans un délai raisonnable. Des mesures ont été prises en ce sens. Ainsi, les dossiers peuvent être examinés sans l'intervention de la commission de contrôle, dont la composition a, par ailleurs, été assouplie.

Il s'agit là de mesures prises suite à votre précédente interpellation développée en séance plénière. Je vous avais invité, à cette occasion, à me réinterpeller quelques mois plus tard.

Les services ont accès au registre national. La complexité de la législation engendre des retards. Quatre commissaires d'Etat travaillent actuellement à la clôture des dossiers. Le recrutement de contractuels complémentaires constituerait le seul moyen d'accélérer la procédure.

A l'occasion du conclave budgétaire, j'ai obtenu l'autorisation de recruter deux juristes et deux assistants administratifs.

01.04 Magda De Meyer (SP): Je voudrais encore vous poser une question supplémentaire à propos

farmaceutische verzorging. Een 700-tal mensen heeft een probleem met de termijnen. Het Nationaal Verbond stelt voor twee semesters te weerhouden in beide statuten samen.

Komt er schot in de zaak? Is het dossier al voorgekomen op de Nationale Commissie?

01.05 Minister **André Flahaut** : Tijdens de vorige zittingsperiode werd niet ingegaan op de eisen. Met de wet van april 1995 zijn er nieuwe behoeften ontstaan, maar in de nodige middelen voor de betrokken dienst werd niet voorzien.

Tevens werd een lijst van niet-vervulde eisen opgesteld, rekening houdend met de budgettaire implicaties ervan.

Er werd conform de wet een commissie ingesteld die zich over die problemen moet buigen. Die commissie moet bij het begin van elke nieuwe zittingsperiode opnieuw ingesteld worden.

De nieuwe commissie moet nu een nieuw bestek onderzoeken dat ongetwijfeld nog aan de nodige arbitrage zal moeten worden onderworpen. Het is immers een kwestie van sociale rechtvaardigheid.

Ik hoop dat we in de toekomst een nieuwe eisenlijst zullen kunnen laten goedkeuren en financieren. Het grote probleem is de leeftijd van de betrokkenen, en de werking van de commissies.

01.06 **Marcel Hendrickx** (CVP): Dit antwoord is slechts een variante op vorige antwoorden. Dit is ontgoochelend.

01.07 Minister **André Flahaut** : De cijfers zijn niet dezelfde.

01.08 **Marcel Hendrickx** (CVP): U geeft slechts op één vraag een cijfermatig antwoord. Kan de minister mij schriftelijk, gedetailleerd en cijfermatig antwoorden op mijn andere vragen? Het is onaanvaardbaar dat de betrokkenen, die handelen in het belang van het vaderland, zo worden behandeld.

01.09 **Patrick Lansens** (SP): De maatregelen die de minister heeft genomen, komen te laat. Nu worden de dossiers niet binnen een redelijke termijn behandeld en leeft bij de mensen het idee dat men wacht tot ze er niet meer zijn.

01.10 **Magda De Meyer** (SP): Ik vind het schrijnend dat wordt verwezen naar de budgettaire

du ticket modérateur pour les soins pharmaceutiques. Les délais sont un problème pour quelque 700 personnes. L'Union nationale propose de retenir deux semestres dans les deux statuts.

Le dossier progresse-t-il ? Le dossier a-t-il déjà été traité par la Commission nationale ?

01.05 **André Flahaut** , ministre: Sous la précédente législature, des revendications sont demeurées insatisfaites. En effet, le vote de la loi d'avril 1995 avait fait naître de nouvelles demandes mais les moyens nécessaires au service concerné n'avaient pas été prévus

Une liste de revendications insatisfaites a également été dressée en tenant compte des implications budgétaires.

Une commission a été créée conformément à la loi pour résoudre ces problèmes. Elle doit être réinstaurée à chaque nouvelle législature.

La nouvelle commission doit examiner un nouveau cahier des charges, qui devra faire l'objet de nombreux arbitrages entre les secteurs concernés. Il s'agit là d'un problème de justice sociale.

J'espère que, dans le futur, nous pourrions faire approuver et financer une liste de nouvelles revendications. L'âge des personnes concernées et le fonctionnement des commissions constituent les problèmes majeurs.

01.06 **Marcel Hendrickx** (CVP): Cette réponse n'est qu'une variante des réponses précédentes. C'est décevant.

01.07 **André Flahaut** , ministre: Les chiffres ne sont pas les mêmes.

01.08 **Marcel Hendrickx** (CVP): Vous ne fournissez de réponse chiffrée qu'à une seule question. Le ministre peut-il me fournir par écrit une réponse chiffrée et détaillée aux autres questions ? Il est inadmissible que les intéressés, qui ont agi dans l'intérêt de la patrie, soient traités de la sorte.

01.09 **Patrick Lansens** (SP): Les mesures que le ministre a prises arrivent trop tard. Désormais, les dossiers ne sont plus traités dans un délai acceptable et les gens ont l'impression qu'on attend qu'ils ne soient plus là.

01.10 **Magda De Meyer** (SP): Je trouve choquant que l'on évoque l'incidence budgétaire alors que

impact, terwijl overal cadeaus worden uitgedeeld. Wat is precies de budgettaire impact om 200 mensen meer in aanmerking te laten komen?

01.11 Minister **André Flahaut** : Deze maatregel is goed voor 14 miljoen.

Het incident is gesloten.

02 Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Consumenten zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "hormonen in de veeteelt" (nr. 2546)

02.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Naar aanleiding van de aanhouding van een leverancier van aanmaakstoffen voor groeibevorderende producten zou ik van de regering graag een objectieve stand van zaken krijgen inzake het gebruik en de opsporing van hormonen. Op een vraag van de heer Van Hoorebeke antwoordde de minister dat de regering wel inspanningen doet, maar dat er nog problemen zijn onder meer met de onderbezetting van de farmaceutische inspectie.

02.02 Minister **Magda Aelvoet** : Er werden inspanningen geleverd en er zijn resultaten. Toch kunnen we niet beweren dat de hormonenhandel is uitgeroeid. Er zijn controles, maar het gevecht tegen de flexibiliteit van de hormonenhandel en de nieuwe producten die worden ontwikkeld, vergt steeds nieuwe opsporingstechnieken. De multidisciplinaire hormonencel toont wel een daling van het gebruik in de veesector tot nul procent, waar het in 1997 nog 3 procent betrof. De vaststellingen door het IVK daalden van 1,35 procent in 1997 tot 0,59 procent in 2000. De gerichte controles door de multidisciplinaire cel resulteerden in 38,24 procent positieve vaststellingen in 2000 ten opzichte van 51 procent in 1997.

Bij de controles van het parket werden in 1999 10 procent minder positieve gevallen vastgesteld tegenover 21 procent in 1998 en 42 procent in 1997.

Het ministerie van Landbouw ontdekte 18,9 procent positieve gevallen in 1997. In 1998 trad een scherpe daling op tot 3,2 procent, waarna in 1999 opnieuw een toename tot 8,5 procent kon worden vastgesteld.

We stellen dus een daling vast. Daarbij moet worden opgemerkt dat men nu aan controle ontsnapt via verbeterde methodes. Er zijn minder sporen in recipiënten op de bedrijven. Met de

l'on distribue tant de petits cadeaux partout. Quel est l'impact budgétaire précis pour 200 personnes à prendre en considération ?

01.11 **André Flahaut** , ministre : Cette mesure représente actuellement 14 millions.

L'incident est clos.

02 Question orale de Mme Annemie Van de Casteele à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les hormones dans l'élevage" (n° 2546)

02.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): A la suite de l'arrestation d'un fournisseur de préparations servant à la fabrication de produits de croissance, j'aimerais que le gouvernement présente un bilan objectif de l'utilisation et de la détection d'hormones. En réponse à une question de M. Van Hoorebeke, la ministre a déclaré que certains problèmes se posent en dépit des efforts du gouvernement, notamment en raison d'un manque d'effectifs à l'Inspection pharmaceutique.

02.02 **Magda Aelvoet** , ministre: Des efforts ont été consentis et des résultats ont été engrangés. Mais nous ne pouvons prétendre que le trafic des hormones soit éradiqué. Des contrôles sont exercés, mais la lutte contre la flexibilité du trafic des hormones et contre les nouveaux produits qui sont développés requiert de renouveler sans cesse les méthodes de détection. La cellule multidisciplinaire « hormones » enregistre certes une diminution à 0 % de leur utilisation dans le secteur du bétail alors que ce pourcentage était encore de 3 % en 1997. Les valeurs enregistrées par l'IEV ont baissé de 1,35 % en 1997 à 0,59 % en 2000. Les contrôles ciblés de la cellule multidisciplinaire ont abouti à 38,24 % de contrôles positifs en 2000 contre 51 % en 1997.

Lors des contrôles du parquet, on a détecté 10 pour cent de cas positifs en 1999, contre 21 pour cent en 1998 et 42 pour cent en 1997.

Le ministère de l'Agriculture a constaté 18 pour cent de cas positifs en 1997. En 1998, on a assisté à une forte diminution, jusqu'à 3,2 pour cent qui fut suivie d'une nouvelle augmentation jusqu'à 8,5 pour cent en 1999.

Nous constatons donc une diminution. Il convient de remarquer que l'on échappe au contrôle par l'amélioration des méthodes. Il y a moins de traces dans les récipients trouvés dans les entreprises.

nieuwe spuiten kan men opsporing bemoeilijken.

Een tweede element is de ontwikkeling van cocktails, wat voor gevolg heeft dat de afgesproken limiet per product niet meer overschreden wordt. Ten slotte stelt men vast dat van zodra men bepaalde producten in urine en mest vindt, het aantal vaststellingen stijgt, om daarna weer te dalen.

Er is naar aanleiding van het laatste verslag van de anti-hormonencel een diepgaande evaluatie geweest. De multidisciplinaire cel gaat verder werken en zal over al de nodige actiemiddelen kunnen beschikken.

02.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Kunnen wij dat jaarverslag van de hormonencel krijgen? De hormonensector is inderdaad zeer flexibel. De hele maffiasfeer legt ook een onterechte smet op de landbouwers die wel eerlijk zijn. De farmaceutische inspectie is onderbemand. Slechts 1 apotheker is terzake gespecialiseerd. Dat moet worden opgelost. Bovendien is bedrijfsbegeleiding aangewezen en is er slechts één inspecteur van die inspectiedienst ter zake gespecialiseerd.

02.04 Minister Magda Aelvoet : De farmaceutische inspectie werd al versterkt. Ik zal hier verder op toezien.

Het incident is gesloten.

03 Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeuren aan de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "het opvangcentrum voor asielzoekers in Genk" (nr. 2587)

03.01 Jo Vandeuren (CVP): De regering besliste een asielcentrum voor 600 asielzoekers te vestigen in Genk, op een verlaten militaire basis. Deze locatie is op het gewestplan blauw-groen gearceerd.

Wat zijn de gevolgen voor het aantal asielzoekers van het OCMW in Genk? Blijft het contingent van 500 ongewijzigd? Moet de federale overheid het gewestplan respecteren? Hoe kan zij een bouwvergunning verkrijgen? Vroeger wilde de bevoegde gewestminister het terrein bestemmen voor natuurontwikkeling. Werd al contact opgenomen met de stad en het OCMW van Genk met betrekking tot de uitvoering?

Les nouveaux types de seringues rendent le dépistage plus difficile.

Le développement de cocktails est un deuxième élément qui a pour conséquence que la limite convenue par produit n'est plus dépassée. Enfin, on constate que dès que l'on trouve des produits dans l'urine et les engrais, le nombre de constats augmente pour diminuer ensuite.

Une évaluation minutieuse a été effectuée à l'occasion du dernier rapport de la cellule anti-hormones. La cellule multidisciplinaire continuera à poursuivre ses travaux et pourra disposer des moyens d'action nécessaires.

02.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Pourrions-nous recevoir ce rapport annuel de la cellule anti-hormones ? La filière des hormones est en effet très flexible. L'ensemble de la sphère maffieuse entache injustement la réputation des agriculteurs honnêtes. Un pharmacien seulement est spécialisé en la matière. Il faut régler le problème du manque de personnel dont souffre l'Inspection pharmaceutique. En outre, des accompagnements d'entreprise sont indiqués mais un seul inspecteur du service d'inspection est spécialisé en la matière.

02.04 Magda Aelvoet , ministre: Le personnel de l'Inspection pharmaceutique a déjà été renforcé. Je continuerai à y veiller.

L'incident est clos.

03 Question orale de M. Jo Vandeuren au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale sur "le centre d'accueil pour candidats réfugiés politiques de Genk" (n° 2587)

03.01 Jo Vandeuren (CVP): Le gouvernement a décidé d'ouvrir sur l'ancienne base militaire située à Genk un centre d'asile pouvant accueillir 600 réfugiés. Cet endroit est hachuré en bleu et vert sur le plan de secteur.

Quelles en seront les conséquences pour le nombre de demandeurs d'asile du CPAS de Genk ? Le quota qui a été fixé au nombre de 500, reste-t-il inchangé ? Les autorités fédérales doivent-elles respecter le plan de secteur ? Comment peuvent-elles obtenir un permis de bâtir ? Par le passé, le ministre régional compétent souhaitait destiner ce terrain au développement de la nature. Des contacts ont-ils déjà été pris avec la ville et le CPAS de Gand en ce qui concerne la mise en œuvre de ce projet ?

03.02 Minister **Johan Vande Lanotte** : De beslissing in verband met het asielcentrum te Genk viel op 25 oktober. Het betreft een gesloten centrum voor 600 asielzoekers. Genk werd daarvan op 25 oktober telefonisch verwittigd, een week later ook schriftelijk. Er zal een bijeenkomst worden belegd in de veronderstelling dat Genk wil meewerken.

Een OCMW dat een gesloten asielzoekerscentrum op zijn grondgebied heeft, krijgt geen nieuwe asielzoekers toegewezen, maar krijgt wel een beperkte tegemoetkoming voor het centrum. De organisatie en de financiering van het gesloten centrum vallen ten laste van de federale overheid.

We moeten de wetgeving op de ruimtelijke ordening respecteren. In Genk gaat het om een gewestplan. De bestemming op het gewestplan is openbaar nu. Daar bestaat dus een mogelijkheid. Lukt het niet via het gewestplan, dan kan artikel 20 worden ingeroepen.

03.03 **Jo Vandeurzen** (CVP): Vroeger kon op dat terrein geen gevangenis worden gebouwd omdat dat in strijd was met de optie natuurontwikkeling. Nu zou die argumentatie niet meer gelden. Dat fascineert mij.

Geldt de toekenning van de steun in natura alleen voor de nieuwe asielzoekers, of ook voor de asielzoekers die al zijn toegewezen?

03.04 Minister **Johan Vande Lanotte** : Alleen voor de nieuwe.

Het incident is gesloten.

04 **Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het aanpakken van de zogenaamde "apotheekersboycot" van witte geneesmiddelen" (nr. 2574)**

04.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): De discussie over de substitutie heeft hier reeds plaatsgevonden. In *De Morgen* stond echter een artikel dat de indruk wekte dat alle apothekers er alleen op uit zijn de duurste geneesmiddelen af te leveren. De minister zou naar aanleiding van dat artikel verklaard hebben dat sommige apothekers weigeren generische middelen af te leveren en alleen op winst uit zijn. Er werd zelfs in een gerechtsdeurwaardersexploot geacteerd dat een aantal apothekers niet de gevraagde generische middelen afleverden. De apothekers hebben echter

03.02 **Johan Vande Lanotte** , ministre: La décision concernant le centre pour demandeurs d'asile de Genk est tombée le 25 octobre. Il s'agit d'un centre fermé pouvant accueillir 600 personnes. Genk en a été averti par téléphone le 25 octobre et par écrit une semaine plus tard. Une réunion aura lieu à ce sujet, en supposant que Genk accepte de collaborer.

Un CPAS, sur le territoire duquel s'installe un centre fermé, ne se voit pas attribuer de nouveaux demandeurs mais obtient, en revanche, une contribution limitée pour le centre. L'organisation et le financement du centre fermé seront à charge de l'autorité fédérale.

Nous devons respecter la loi sur l'aménagement du territoire et Genk est soumise au plan régional ; celui-ci nous offre une possibilité, la zone concernée étant d'utilité publique. En l'absence d'une solution de ce type, nous pourrions invoquer le bénéfice de l'article 20.

03.03 **Jo Vandeurzen** (CVP): Puisque ce terrain est enregistré comme zone verte, il n'avait pas été possible, par le passé, d'y construire une prison. Il m'étonne qu'on semble aujourd'hui faire fi de cette qualification.

L'aide en nature sera-t-elle aussi accordée aux demandeurs d'asile déjà inscrits auprès d'un CPAS ou ne concerne-t-elle que les nouveaux demandeurs d'asile ?

03.04 **Johan Vande Lanotte** , ministre: Elle ne concerne que les nouveaux.

L'incident est clos.

04 **Question orale de Mme Annemie Van de Casteele à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur « la réaction de la ministre au prétendu boycott des médicaments génériques par les pharmaciens » (n° 2574)**

04.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Le débat relatif à la substitution a déjà eu lieu ici. Cependant, un article de *De Morgen* donnait à penser que tous les pharmaciens ont pour seul objectif de vendre les médicaments les plus chers. La ministre aurait déclaré à la suite de cet article, que certains pharmaciens refusent de délivrer les médicaments génériques et ne pensent qu'au profit. Il a même été acté dans un exploit d'huissier que certains pharmaciens ne délivraient pas les médicaments génériques demandés. Les pharmaciens ont cependant la même marge

dezelfde winstmarge op generische als op andere geneesmiddelen.

Kan de minister haar verklaringen toelichten? Zal zij een beperkte substitutie promoten? Wat zijn de problemen inzake substitutie? Kan daarover verder worden gediscussieerd?

04.02 Minister **Magda Aelvoet** : Ik heb nooit verklaard dat alle apothekers op winst uit zijn. We hebben wel vastgesteld dat er problemen zijn met de beschikbaarheid van geneesmiddelen in apotheken.

Met betrekking tot de substitutie is er op dit ogenblik geen sprake van een algemeen substitutierecht. Het aantal generische middelen neemt zeer snel toe. Een apotheek kan onmogelijk alle generische middelen ter beschikking stellen. Ik onderzoek nu de mogelijkheid van een beperkt substitutierecht.

04.03 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Dat zou al een hele stap vooruit zijn. Het probleem van stockbeheer bestaat alleen voor moleculen waarvoor verschillende generische middelen bestaan. De apothekers vragen zelf geen harde substitutie.

Het incident is gesloten.

05 **Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de eerstelijnsgezondheidszorg" (nr. 2600)**

05.01 **Jo Vandeurzen** (CVP): Volgens het Arbitragehof gaat de invoering van de zorgcircuits door de wet van 25 januari 1999 de federale bevoegdheid te buiten. Alleen via de gezondheidsverzekering zou de federale regering nog iets kunnen doen.

Is de federale overheid nog in staat een geïntegreerd gezondheidsbeleid te organiseren? Welke gevolgen heeft het arrest voor de plannen om aan de eerstelijnsgezondheidszorg een juridisch kader te geven? Hoe zal de verdere uitwerking van het eerstelijnsconcept nu verlopen?

05.02 Minister **Magda Aelvoet** : Ik heb de juridische diensten van mijn administratie belast met een analyse van dit belangrijk arrest, dat zowel een geïntegreerd gezondheidsbeleid als de extramurale zorgverlening bemoeilijkt.

bénéficiaire sur les médicaments génériques que sur les autres médicaments.

La ministre peut-elle expliquer ses déclarations ? Va-t-elle promouvoir une substitution limitée ? Quels sont les problèmes en matière de substitution ? Peut-on poursuivre le débat à ce sujet ?

04.02 **Magda Aelvoet** , ministre: Je n'ai jamais déclaré que tous les pharmaciens étaient cupides. Mais nous avons constaté un problème de disponibilité pour certains médicaments dans les officines. S'agissant de la substitution, il n'est pas question à l'heure actuelle d'instaurer un droit de substitution général. Le nombre de médicaments génériques augmente très rapidement. Il est impossible à un pharmacien de proposer à ses clients tous les médicaments génériques. J'examine actuellement la possibilité d'instaurer un droit de substitution réduit.

04.03 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Ce serait déjà un grand progrès. Le problème de gestion des stocks ne se pose que pour les molécules à partir desquelles ont été fabriqués différents médicaments génériques. Les pharmaciens eux-mêmes ne sont pas demandeurs d'une substitution très étendue.

L'incident est clos.

05 **Question orale de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les soins de première ligne" (n° 2600)**

05.01 **Jo Vandeurzen** (CVP): Selon la cour d'arbitrage, la création de circuits de soins par la loi du 25 janvier 1999 ne relève pas de la compétence de l'autorité fédérale. Le gouvernement fédéral ne pourra désormais plus intervenir que par le biais de l'assurance soins de santé.

L'autorité fédérale est-elle toujours en mesure de mettre sur pied une politique de santé intégrée ? Quelles seront les effets de cet arrêt sur les projets visant à offrir un cadre juridique aux soins de première ligne ? Comment progressera-t-on à présent dans la mise en œuvre du concept de première ligne ?

05.02 **Magda Aelvoet** , ministre: J'ai chargé les services juridiques de mon administration de l'analyse de cet arrêt important qui rend plus difficiles tant une politique de santé intégrée que les prestations de soins extra muros.

Het Arbitragehof aanvaardt wel dat inzake extramuraal zorgbeleid de federale overheid bevoegd is voor de basiswetgeving. Het Arbitragehof aanvaardt ook dat de basisregeling en de financiering van het beschut wonen en de samenwerkingsverbanden onder de federale bevoegdheid vallen. De uitvoerende macht kan de bepalingen van de ziekenhuiswet uitbreiden tot samenwerkingsverbanden inzake verzorgingsdomeinen. De federale overheid is niet bevoegd om unilateraal een regeling te treffen voor de totaliteit van de zorgenstrekking buiten de ziekenhuizen en ze kan geen organieke of normerende bevoegdheid hebben ten opzichte van gemeenschapdiensten.

Dit arrest maakt het voeren van een geïntegreerd gezondheidsbeleid niet eenvoudig. De motivering ervan laat wel ruimte voor een aantal aspecten van de eerstelijnsgezondheidszorg voor samenwerkingsverbanden.

De federale overheid zal dit arrest van het Arbitragehof respecteren en zal met de Gemeenschappen overleggen en samenwerkingsakkoorden afsluiten. De bepalingen met een vernietigend effect in het arrest zullen in een nieuwe ziekenhuiswet worden opgenomen, beperkt tot de organieke en normerende bevoegdheid van de federale overheid.

05.03 Jo Vandeurzen (CVP): Er kan een politieke conclusie getrokken worden uit het arrest, maar ook een technische analyse. Het zal zeer moeilijk worden een geïntegreerde zorg te realiseren. Steeds opnieuw zal het al of niet bevoegd zijn van de federale overheid worden bediscussieerd. Wij zullen federaal steeds meer via de verzekering het beleid sturen, waarbij minister Vandembroucke de sleutels in handen heeft. Ofwel komt er een systeem van samenwerkingakkoorden, waarbij men mekaar, federale overheid en Gemeenschappen, kan gijzelen – tenzij een asymmetrisch concept wordt aanvaard.

Nog meer dan vóór het arrest is het nodig om homogene bevoegdheden aan de Gemeenschappen te geven, anders blijft men vernietigingen riskeren.

05.04 Minister Magda Aelvoet : Het advies komt van de administratie, niet van het kabinet. Dit voor alle duidelijkheid.

Ik heb altijd gezegd dat er een akkoord moest zijn met de Gemeenschappen om dit te laten werken. Er is op dit vlak niets veranderd. De gesprekken zijn aan de gang.

La cour d'arbitrage admet qu'en matière de politique de soins extra muros, l'Etat fédéral est compétent pour la législation de base. Elle admet aussi que la réglementation de base et le financement de l'encadrement à domicile ainsi que les structures de coopération relèvent de la compétence fédérale. Le pouvoir exécutif peut étendre les dispositions de la loi sur les hôpitaux aux structures de coopération en matière de soins.

L'Etat fédéral n'est pas compétent pour arrêter unilatéralement une réglementation pour la totalité des prestations de soins en dehors des hôpitaux et il ne peut détenir de compétence organique ou normative à l'égard des services des communautés.

Cet arrêt ne simplifie pas la mise en œuvre d'une politique de santé intégrée. Sa motivation laisse cependant de la marge pour certains aspects des soins de première ligne et pour les structures de coopération.

Le pouvoir fédéral respectera l'arrêt de la cour d'arbitrage et consultera les Communautés pour conclure avec elles des accords de coopération. En ce qui concerne l'arrêt, les dispositions d'annulation seront insérées dans une nouvelle loi sur les hôpitaux, limitée à la compétence organique et normative du pouvoir fédéral.

05.03 Jo Vandeurzen (CVP): Outre une conclusion politique, l'arrêt se prête également à une analyse technique. La mise sur pied de soins intégrés sera très difficile. La question de savoir si le fédéral est ou non compétent en la matière est sans cesse remise sur le tapis. Au niveau fédéral, la politique évoluera de plus en plus, par le biais de l'assurance, vers le domaine dont le ministre Vandembroucke détiendra les commandes. Soit des accords de coopération verront le jour et le niveau fédéral pourra prendre le communautaire en otage ou inversement, soit on se rallie à un concept asymétrique.

Pour éviter les annulations, il faut, surtout depuis cet arrêt, veiller à octroyer des compétences homogènes aux Communautés.

05.04 Magda Aelvoet , ministre: Pour éviter tout malentendu, je tiens à préciser que l'avis émane de l'administration, et non du cabinet.

Je n'ai cessé de répéter que toute solution efficace exige la conclusion d'un accord avec les Communautés. A ce niveau, il n'y a aucun changement. Les discussions sont en cours.

Er staat een uitvoerig pakket staatshervorming op de agenda. Gezondheidszorg is daar niet bij. Dat wordt dus iets voor de volgende regeerperiode.

En ce qui concerne la réforme d'Etat, une liste impressionnante de mesures à prendre a déjà été rédigée. Les soins de santé n'y figurent pas et il appartiendra donc au prochain gouvernement d'opérer les réformes.

05.05 Jo Vandeurzen (CVP): Men kan een politiek akkoord afsluiten met de Gemeenschappen, maar er moet ook een juridische context zijn waarbinnen men kan normeren.

05.05 Jo Vandeurzen (CVP): Il est possible de conclure un accord politique avec les Régions, mais la définition de normes suppose aussi l'existence d'un cadre juridique.

05.06 Minister Magda Aelvoet : Wij zullen handelen binnen de ruimte die het Arbitragehof ons laat.

05.06 Magda Aelvoet , ministre: Nous allons agir en respectant la marge de manœuvre autorisée par la Cour d'arbitrage.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Mondelinge vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het huidige tekort aan griepvaccins" (nr. 2558).

06 Question orale de M. Guy D'haeseleer à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la pénurie actuelle de vaccins contre la grippe" (n°2558).

06.01 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Op 23 oktober vernamen wij dat er een tekort aan griepvaccins was. Dat had te maken met de vele vaccinatiecampagnes. Verschillende producenten meldden dat ook zij door hun stocks zaten. Nu zouden er zo'n 100.000 extra vaccins op de markt komen. Dat zou moeten volstaan.

06.01 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Le 23 octobre, nous avons appris qu'il y avait une pénurie de vaccins contre la grippe et que cette situation est due aux nombreuses campagnes de vaccination qui ont été organisées. Plusieurs fabricants ont fait savoir qu'ils avaient eux aussi épuisé leurs stocks. Or, on nous dit que quelque 100 000 vaccins supplémentaires vont être commercialisés. Cela devrait suffire.

Zijn de problemen voor dit jaar opgelost? Wat zal de minister doen om problemen te vermijden voor de volgende jaren?

Les problèmes sont-ils résolus pour cette année ? Que compte faire la ministre pour éviter que les mêmes difficultés ne resurgissent au cours des prochaines années ?

06.02 Minister Magda Aelvoet : Het probleem waar de heer D'haeseleer naar verwijst, is ondertussen opgelost dankzij de medewerking van verschillende farmaceutische firma's. Er zijn 100.000 extra vaccins ter beschikking. De stijgende vraag naar griepvaccins – 10 procent meer dan vorig jaar – wordt verklaard door het demografisch vergroten van de risicogroepen en doordat steeds meer werkgevers het nut inzien van de vaccinatie van hun werknemers.

06.02 Magda Aelvoet , ministre: Le problème auquel M. D'haeseleer fait allusion a été entre-temps résolu grâce à la collaboration de différentes firmes pharmaceutiques. 100 000 vaccins supplémentaires sont à la disposition des pharmaciens. La demande croissante de vaccins contre la grippe – il y en a 10 % de plus que l'année dernière – s'explique par l'accroissement démographique des groupes à risque et par le fait que de plus en plus d'employeurs comprennent l'utilité de la vaccination pour leurs salariés.

06.03 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): We mogen de weerslag van de campagnes op het budget van Volksgezondheid niet onderschatten. Ook de economische weerslag is niet gering.

06.03 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Il faut nous garder de sous-estimer l'impact des campagnes de vaccination sur le budget de la Santé publique. Leur incidence économique n'est pas négligeable non plus.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Interpellatie van mevrouw Martine Dardenne aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de broeikasgassen" (nr. 534)

07.01 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Vandaag begint in Den Haag een conferentie die belangrijk is voor de toekomst van onze planeet. Op die klimaatconferentie komen ook de uitvoering van de akkoorden van Kyoto en de daaruit voortvloeiende verbintenissen aan de orde. Intussen heeft de heer Deleuze een plan uitgewerkt tot beperking van de uitstoot van broeikasgassen.

Het akkoord van Kyoto bepaalt dat de geïndustrialiseerde landen hun uitstoot van broeikasgassen tussen 2008 en 2012 met 5,2% moeten verminderen ten opzichte van de uitstoot in 1990. Voor België komt dat neer op een vermindering met 7,5%. Sinds 1990 is de uitstoot van broeikasgassen in de geïndustrialiseerde landen echter blijven stijgen, met als gevolg dat de in Kyoto geformuleerde doelstellingen vandaag overeenkomen met een vermindering met $\pm 30\%$ ten opzichte van het niveau van 1990. Als België de akkoorden van Kyoto wil naleven, moeten wij de uitstoot van broeikasgassen in ons land met nagenoeg 20% verminderen.

Het is dus hoog tijd dat we de koe bij de hoorns vatten, temeer daar wat in Kyoto beslist werd, wel erg minimalistisch is in vergelijking met wat er op het spel staat.

De recente energiecrisis heeft bovendien duidelijk aangetoond hoe kwetsbaar en hoe afhankelijk we zijn van fossiele brandstoffen, en ook hoe onvoorbereid we zijn als het zaak is alternatieve oplossingen te zoeken voor de energie- en transportsector.

In Den Haag zullen sommigen wellicht weer komen aandragen met de pseudo-oplossing genaamd kernenergie. Een beetje gedegen, niet-ideologisch getinte analyse maakt brandhout van die oplossing.

Ook de kwestie van de vervuilingsvergunning komt ter tafel. Daarover hoeft niet lang te worden nagedacht om het averechtse effect ervan in te zien.

Ten slotte is er het vraagstuk van de zogenaamde koolstofputten. Over het verhoopte effect ervan en de controlemogelijkheden heerst in wetenschappelijke kringen echter nog de grootste onzekerheid.

Welk standpunt zal België in al die kwesties

07 Interpellation de Mme Martine Dardenne à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la problématique des gaz à effet de serre" (n° 534)

07.01 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Aujourd'hui s'ouvre à La Haye une conférence importante pour l'avenir de la planète. Il y sera question de la mise en œuvre des accords conclus à Kyoto et des engagements qui en découlent.

Entre-temps, M. Deleuze a élaboré un plan de réduction des effets de serre.

L'accord de Kyoto prévoit que les pays développés réduisent leurs émissions de gaz à effet de serre de 5,2% entre 2008 et 2012 par rapport à leur niveau de 1990, ce qui signifie, pour la Belgique, une diminution de l'ordre de 7,5% de ses émissions. Cependant, depuis 1990, les émissions ont continué à augmenter dans les pays industrialisés, ce qui a pour conséquence que les objectifs de Kyoto représentent, aujourd'hui, une diminution d'environ 30% des émissions de gaz à effet de serre par rapport au niveau de 1990. Si la Belgique veut respecter les accords de Kyoto, c'est d'environ 20% qu'elle doit diminuer ces émissions.

Il est donc plus que temps de prendre le problème à bras le corps, d'autant que les décisions de Kyoto sont minimalistes par rapport aux enjeux réels.

Par ailleurs, la récente crise de l'énergie a montré notre vulnérabilité et notre dépendance par rapport aux énergies fossiles ainsi que notre impréparation en matière de solutions alternatives dans les secteurs du transport et de l'énergie.

A La Haye, certains vont revenir avec la pseudo-solution de l'énergie nucléaire qui ne résiste pas à une analyse un peu sérieuse et non idéologique.

La question des permis de polluer sera également abordée. Il ne faut pas y réfléchir longtemps pour y déceler des effets pervers.

Enfin, il y aura la question des puits de carbone sur laquelle règne une très grande incertitude scientifique quant aux effets escomptés et aux possibilités de contrôle.

Face à ces questions, quelle sera la position

verdedigen ? Welke concrete maatregelen denkt ons land voor te stellen om de doelstellingen alsnog te bereiken ?

07.02 Staatssecretaris **Olivier Deleuze** : De onderscheiden aspecten van het Belgische standpunt werden in detail besproken en vastgesteld tijdens voorbereidende vergaderingen met de federale instellingen.

Over elk agendapunt van de conferentie in Den Haag werd wat ons land betreft een standpunt ingenomen, en voor zover mogelijk ook een Europees standpunt bepaald. De door België verdedigde standpunten zijn duidelijk. Ze staan in het werkdocument dat op de onderhandelingstafel ligt. Dat document mag niet openbaar gemaakt worden.

Over de flexibiliteitsmechanismen zal in Den Haag gepraat worden. Wat dat betreft blijft België het standpunt van de Europese Raad van 1999 inzake het supplementaire karakter aanhangen. De toepassing van flexibele mechanismen zal evenwel maar goed zijn voor een vermindering met de helft van de CO₂-uitstoot.

Twistpunten zijn er altijd. Een eerste strijdpunt betreft het mechanisme van de schone ontwikkeling (CDM), dat kernenergie uitsluit. Dat is ook het Europese standpunt.

Een tweede controverse betreft eigenlijk het punt dat het hoogst op de agenda staat op de klimaatconferentie van Den Haag, namelijk het gebruik van "putten" (sinks). Die operatie veronderstelt het aanplanten van bomen, en dientengevolge ook de verrekening van de door die bomen opgenomen CO₂.

Er worden meer bepaald drie aspecten betwist : het is erg moeilijk om een netto balans op te maken van een bos wat de onttrekking van CO₂ aan de lucht betreft; er is geen definitie van "een bos"; en als de boom de koolstofdioxide heeft opgenomen, wat gebeurt er dan mee ?

België en de EU menen dat de mogelijkheid om die putten te verrekenen geregeld moet worden. Er moeten strenge voorwaarden worden gesteld inzake behoud van de biodiversiteit. Dat zal veel tijd vergen.

Niets belet een land in de nucleaire sector te investeren.

Men bespreekt in Den Haag welke regeling moet worden toegepast wanneer buitenlandse

défendue par la Belgique ? Quelles mesures concrètes la Belgique compte-t-elle proposer pour essayer de respecter ses objectifs ?

07.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat : Les différents aspects de la position belge ont été définis en détail, lors des réunions préparatoires au niveau des institutions fédérales.

Pour chaque point discuté à La Haye, une position belge a donc été définie et, dans une certaine mesure, une position européenne. Les positions défendues par la Belgique sont claires. Elles sont reprises dans le document de négociation qui n'est pas un document public.

Les mécanismes de flexibilité feront l'objet de discussions à La Haye. A ce sujet, la Belgique reste fidèle au point de vue du Conseil européen de 1999 en matière de complémentarité : on ne réalisera pas plus de la moitié de la réduction de CO₂ par l'application des mécanismes flexibles.

Il y a toutefois des points controversés. Le premier concerne le mécanisme de développement propre (CDM) excluant l'énergie nucléaire.

Le deuxième point de contestation est l'enjeu n°1 de la Conférence de La Haye. Il s'agit de l'utilisation des « puits » (sinks). Cette opération implique la plantation d'arbres et, ensuite, de comptabiliser le CO₂ absorbé par ces arbres.

La contestation porte sur trois points : la difficulté de faire un bilan net d'une forêt quant à la disparition de CO₂; l'absence de définition d'une « forêt » ; une fois que l'arbre a capté le CO₂, qu'en faire ?

A cet égard, la Belgique et l'Union européenne considèrent qu'il faut régler la possibilité de comptabiliser ces puits. Il faut établir des conditions sévères en matière de maintien de la biodiversité, ce qui demandera du temps.

En ce qui concerne le nucléaire, rien n'empêche un pays d'investir en ce domaine.

On discutera à La Haye du mécanisme à retenir dans le cas d'investissements étrangers réalisés

investerings worden gedaan in landen die zichzelf geen bovengrens inzake de CO₂-uitstoot hebben opgelegd.

Volgens België en de Europese Unie mag men bij de evaluatie van de vermindering van de CO₂-uitstoot geen rekening houden met de investeringen in het buitenland.

Om de doelstellingen van Kyoto concreet te kunnen halen, stelt België een Nationaal Klimaatplan voor waarin diverse maatregelen zijn opgenomen : sectoriële maatregelen, flexibiliteitsmaatregelen en akkoorden in bedrijfssectoren (mogelijkheid voor een sector om vrijwillig de verbintenis aan te gaan de CO₂-uitstoot te verminderen, wat onder welbepaalde voorwaarden in de vrijstelling van de CO₂-taks resulteert).

Om de akkoorden van Kyoto te kunnen naleven, moet er een verschuiving komen van de belasting op arbeid naar de belasting op energie. Het is niet de bedoeling om de fiscale of parafiscale druk op te voeren, maar het betreft louter een belastingverschuiving.

Men moet nagaan of via mechanismen van versterkte samenwerking een energiebelasting op Europees niveau kan worden ingevoerd. Als dat niet kan, moet de belasting op energie in België op de energiebelasting in de ons omringende landen worden afgestemd. Ik herinner tevens aan de regeringsbeslissingen met betrekking tot de gas- en elektriciteitsstarieven en de olieprijs. Tot besluit moeten wij werk maken van de verschuiving van de belasting op arbeid naar een belasting op energie.

07.03 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Sinds 1992 werden maatregelen voorgesteld. De vraag is wanneer zij zullen worden genomen en toegepast? Zal u ons telkens informeren?

07.04 Staatssecretaris Olivier Deleuze : Ik zal de evolutie van de situatie op geregelde tijdstippen bekendmaken. Ik verwacht echter dat een en ander maar langzaam van de grond zal komen omdat over sommige elementen op Belgisch en Europees niveau zal moeten worden onderhandeld.

07.05 Magda De Meyer (SP): De staatssecretaris wil naast de mazoutcheques ook maatregelen met betrekking tot elektriciteit en gas. De mazoutcheque geldt voor enkele sociale categorieën zoals WIGW's en bestaansminimumtrekkers. Zal het effect worden uitgebreid tot andere lage inkomens die nu uit de boot vallen, ook voor elektriciteit en gas?

dans des pays qui ne se sont pas fixés de plafond de production de CO₂.

Pour la Belgique et l'Union européenne, les investissements à l'étranger ne peuvent être pris en compte dans l'évaluation de la diminution de CO₂.

Pour atteindre concrètement les objectifs de Kyoto, la Belgique propose un Plan Climat National qui reprend divers types de mesures : mesures sectorielles, mesures de flexibilité et accords de branche (possibilité pour un secteur de prendre volontairement l'engagement de réduire la quantité de CO₂ rejetée entraînant l'exonération de la taxe CO₂ à des conditions précises).

Pour réaliser les accords de Kyoto, il faut opérer un glissement de la fiscalité du travail vers l'énergie. Il ne s'agit pas d'une augmentation de la pression fiscale ou parafiscale, mais d'un transfert de fiscalité.

Il faut examiner si une taxation de l'énergie est possible au niveau européen via des mécanismes de coopération renforcée. Sinon, il faudra adapter la fiscalité sur l'énergie en Belgique à celle en vigueur dans les pays voisins. Je rappelle aussi les décisions gouvernementales relatives aux tarifs de l'électricité, du gaz et du pétrole. En conclusion, non devons travailler à un glissement fiscal du travail vers l'énergie.

07.03 Martine Dardenne (ECOLO-AGALEV): Depuis 1992, des mesures ont été proposées. La question est de savoir quand elles seront prises et appliquées. Comptez-vous nous informer au fur et à mesure ?

07.04 Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat : Je rendrai publique à intervalles réguliers l'évolution de la situation. Je m'attends à un départ lent car certains éléments sont à négocier aux niveaux belge et européen.

07.05 Magda De Meyer (SP): En plus, des chèques-mazout, le secrétaire d'Etat veut prendre des mesures pour l'électricité et le gaz. Le chèque mazout est accordé à certaines catégories sociales, comme les VIPO et les minimexés. Va-t-on étendre ce système au gaz et à l'électricité et en faire bénéficier d'autres bénéficiaires de revenus modestes qui restent pour le moment sur la

touche ?

07.06 Staatssecretaris **Olivier Deleuze** : Ik kan – onder voorbehoud – antwoorden dat de criteria dezelfde zijn voor gas, maar niet voor elektriciteit. Ik zal dat schriftelijk bevestigen.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.10 uur.

07.06 **Olivier Deleuze** , secrétaire d'Etat : Je puis vous répondre – sous réserve – que l'on appliquera les mêmes critères pour le gaz, mais pas pour l'électricité. Je vous le confirmerai par écrit.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 12.10 heures

.